

553**Z Á K O N**

zo 7. novembra 2003

**o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce
vo verejnem záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet a rozsah úpravy

(1) Tento zákon upravuje odmeňovanie niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnem záujme¹⁾ u zamestnávateľov, ktorími sú

- a) orgány štátnej správy, orgány alebo úrady, ktoré vykonávajú štátne záležitosti, ak ide o zamestnancov, ktorí neplnia úlohy štátnej správy a nevykonávajú štátne záležitosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,²⁾
- b) ďalšie rozpočtové organizácie štátu, obce a vyššieho územného celku,³⁾
- c) príspevkové organizácie štátu, obce a vyššieho územného celku³⁾ okrem príspevkových organizácií, ktorých objem výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania je vyšší ako príspevok z rozpočtu zriaďovateľa, Slovenského národného divadla, Slovenskej filharmónie, Štátnych lesov Tatranského národného parku a Tlačovej agentúry Slovenskej republiky – Slovakia,
- d) vyššie územné celky a obce, ak ďalej nie je ustanovené inak,
- e) štátne fondy,³⁾
- f) verejné vysoké školy, ak ďalej nie je ustanovené inak, a štátne vysoké školy,⁴⁾
- g) Rada pre vysielanie a retransmisiu,
- h) Slovenský pozemkový fond,
- i) Slovenská akadémia vied a
- j) zamestnávateelia, o ktorých to ustanoví osobitný predpis.

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na zamestnanca, ktorý je samostatným divadelným umelcom, divadelným umelcom v zbere, v orchestri alebo v inom umeleckom

zoskupení alebo ktorý je ďalším umeleckým zamestnancom,⁵⁾ zamestnancom detského domova, ktorý v rodine profesionálne vykonáva náhradnú starostlosť,⁶⁾ vrcholovým športovcom, zamestnancom Horskej záchrannej služby,⁷⁾ ktorý organizuje a vykonáva záchrannú činnosť pri záchrane osôb, výkonným letem alebo členom palubného personálu leteckého útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

(3) Na účely tohto zákona sa za divadelného umelca⁵⁾ považuje aj zamestnanec inej umeleckej ustanovizne, ktorej predmetom činnosti je interpretovať hudobné diela.

(4) Tento zákon sa nevzťahuje na zamestnancov vyššieho územného celku a obce, ak vyšší územný celok alebo obec pri odmeňovaní zamestnancov okrem zamestnancov, ktorí sú zaradení v škole a v školskom zaradení bez právej subjektivity, postupuje podľa poriadku odmeňovania upraveného podľa Zákonného práce a schváleného zastupiteľstvom samosprávneho kraja alebo obecným zastupiteľstvom. Mzdové podmienky zamestnancov obce a vyššieho územného celku podľa poriadku odmeňovania nesmú byť nižšie ako ich posledný priznaný funkčný plat podľa tohto zákona.

(5) Tento zákon sa nevzťahuje na zamestnancov verejnej vysokej školy, ak verejná vysoká škola pri odmeňovaní zamestnancov postupuje podľa kolektívnej zmluvy alebo vnútorného predpisu, v ktorých sú podmienky odmeňovania upravené podľa Zákonného práce. Mzdové podmienky zamestnancov verejnej vysokej školy podľa kolektívnej zmluvy alebo vnútorného predpisu nesmú byť nižšie ako ich posledný priznaný funkčný plat podľa tohto zákona.

§ 2

Kvalifikačné predpoklady

(1) O výkon práce vo verejnem záujme sa môže uchá-

¹⁾ Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnem záujme.

²⁾ Napríklad zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe v znení neskorších predpisov, zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlach v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ Napríklad § 9 ods. 1 písm. a) až c) zákona č. 384/1997 Z. z. o divadelnej činnosti, § 6 ods. 1 písm. a) až c) zákona č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle.

⁶⁾ § 26 ods. 5 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 450/2000 Z. z.

⁷⁾ Zákon č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchrannej službe.

dzať fyzická osoba, ktorá spĺňa kvalifikačný predpoklad, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(2) Kvalifikačný predpoklad na účely tohto zákona ustanovený pre najnáročnejšiu pracovnú činnosť, ktorú má zamestnanec vykonávať v rámci druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve, je

- a) vzdelanie,
- b) osobitný kvalifikačný predpoklad podľa osobitného predpisu.⁸⁾

(3) Kvalifikačný predpoklad vzdelania na účely tohto zákona je

- a) základné vzdelanie,
- b) stredné vzdelanie alebo stredné odborné vzdelanie (ďalej len „stredné vzdelanie“),
- c) úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie (ďalej len „úplné stredné vzdelanie“),
- d) vyšše odborné vzdelanie,
- e) vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa,
- f) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa.

(4) Nadobudnutie kvalifikačného predpokladu vzdelania uvedeného v odseku 3 sa posudzuje podľa osobitných predpisov.⁹⁾

(5) Osobitný kvalifikačný predpoklad na účely tohto zákona je absolvovanie špeciálnych skúšok alebo špecializačných foriem vzdelávania ustanovených osobitným predpisom,⁸⁾ ktoré sú nevyhnutné na získanie oprávnenia vykonávať určenú pracovnú činnosť.

(6) Ak zamestnanec pri prijatí do pracovného pomeru nespĺňa osobitný kvalifikačný predpoklad ustanovený osobitným predpisom,⁸⁾ je povinný splniť ho v čase ustanovenom v tomto osobitnom predpise,⁸⁾ ak nie je ďalej ustanovené inak; ak v osobitnom predpise nie je ustanovený čas na splnenie osobitných kvalifikačných predpokladov, určí ich zamestnávateľ. Po tomto čase nemožno ich nesplnenie odpustiť.

(7) Kvalifikačný predpoklad vzdelania⁹⁾ a osobitný kvalifikačný predpoklad⁸⁾ sa nevzťahujú na učiteľov základných umeleckých škôl, učiteľov umeleckých predmetov na stredných odborných školách a na konzervatóriach.

(8) Zamestnávateľ môže v pracovnom poriadku určiť na vykonávanie niektorých pracovných činností kvalifikačné požiadavky (zameranie alebo odbor vzdelania, absolvovanie odborného kurzu, ktorý súvisí s vykonávaním pracovnej činnosti, alebo ďalšie kvalifikačné požiadavky).

§ 3

Posudzovanie plnenia kvalifikačných predpokladov

(1) Kvalifikačné predpoklady potrebné na vykonávanie pracovných činností, miera zložitosti, zodpovednosti, psychická záťaž a fyzická záťaž týchto

pracovných činností sú uvedené v charakteristikách platových tried pre pracovné činnosti

- a) s prevahou duševnej práce pri výkone práce vo verejnom záujme v prílohe č. 1,
- b) remeselné, manuálne alebo manipulačné s prevahou fyzickej práce pri výkone práce vo verejnem záujme v prílohe č. 2.

(2) Kvalifikačné predpoklady pre jednotlivé pracovné činnosti vypracované v súlade s charakteristikami platových tried sú uvedené v

- a) katalógu pracovných činností s prevahou duševnej práce pri výkone práce vo verejnem záujme alebo v katalógu pracovných činností remeselných, manuálnych alebo manipulačných s prevahou fyzickej práce pri výkone práce vo verejnem záujme (ďalej len „katalóg“),
- b) katalógu pracovných činností s prevahou duševnej práce pri výkone práce vo verejnem záujme a v katalógu pracovných činností remeselných, manuálnych alebo manipulačných s prevahou fyzickej práce pri výkone práce vo verejnem záujme zamestnancov Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý sa určí ako súčasť jej platového poriadku,¹⁰⁾
- c) katalógu pracovných činností s prevahou duševnej práce pri výkone práce vo verejnem záujme a v katalógu pracovných činností remeselných, manuálnych alebo manipulačných s prevahou fyzickej práce pri výkone práce vo verejnem záujme zamestnancov Kancelárie verejného ochrancu práv, ktorý sa určí ako súčasť jej platového poriadku.¹¹⁾

(3) Kvalifikačné predpoklady uvedené v katalógu musí zamestnanec spĺňať po celý čas výkonu práce vo verejnem záujme, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(4) Ak najnáročnejšia pracovná činnosť uvedená v pracovnej náplni, ktorú má zamestnanec vykonávať v rámci druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve, nie je uvedená v katalógu, zamestnávateľ určí kvalifikačný predpoklad porovnaním tejto pracovnej činnosti z hľadiska miery jej zložitosti a zodpovednosti, psychickej záťaže a fyzickej záťaže s obdobnými pracovnými činnosťami uvedenými v katalógu.

(5) Ak zamestnanec nespĺňa kvalifikačný predpoklad ustanovený týmto zákonom alebo kvalifikačný predpoklad, ktorý je uvedený v katalógu, nemožno mu udeliť výnimku z jeho nesplnenia, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(6) So zamestnancom, ktorý nespĺňa kvalifikačný predpoklad vzdelania o jeden stupeň, možno pracovnú zmluvu uzatvoriť len vtedy, ak má vykonávať pracovné činnosti s prevahou fyzickej práce, má byť zaradený do 6. platovej triedy alebo do 7. platovej triedy. Na vykonávanie týchto pracovných činností podľa rozhodnutia zamestnávateľa stačí stredné vzdelanie v príslušnom učebnom odbore a najmenej päť rokov odbornej praxe.

⁸⁾ Napríklad vyhláska Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 41/1996 Z. z. o odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických zamestnancov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 156/2002 Z. z. o odbornej spôsobilosti pracovníkov v zdravotníctve a zákon č. 459/2002 Z. z. o odbornej príprave zamestnancov prokuratúry.

⁹⁾ Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ § 143 ods. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 27a ods. 2 zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnem ochrancovi práv v znení neskorších predpisov.

Okruh takýchto pracovných činností určí zamestnávateľ v pracovnom poriadku.

§ 4

Plat zamestnanca

(1) Zamestnancovi za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom patrí plat, ktorým je

- a) tarifný plat,
- b) príplatok za riadenie,
- c) príplatok za zastupovanie,
- d) osobný príplatok,
- e) príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí,
- f) príplatok za prácu v krízovej oblasti,
- g) príplatok za zmennosť,
- h) príplatok za činnosť triedneho učiteľa,
- i) príplatok za praktickú prípravu,
- j) príplatok za prácu v noci,
- k) príplatok za prácu v sobotu alebo v nedeľu,
- l) príplatok za prácu vo sviatok,
- m) plat za prácu nadčas,
- n) odmena.

(2) Zamestnancovi za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom okrem platu podľa odseku 1 patrí náhrada za pracovnú pohotovosť a náhrada za pohotovosť.

(3) Plat je peňažné plnenie poskytované zamestnancom za prácu. Za plat sa nepovažuje náhrada za pracovnú pohotovosť, náhrada za pohotovosť a plnenia poskytované zamestnancovi podľa osobitných predpisov v súvislosti s vykonávaním pracovných činností, najmä odstupné, odchodné a cestovné náhrady.

(4) Funkčný plat na účely tohto zákona je súčet tarifného platu, zvýšenia tarifného platu podľa § 7 ods. 7 a príplatkov určených mesačnou sumou podľa odseku 1 písm. b) až h). Funkčným platom je aj plat pri vykonávaní inej práce alebo funkčný plat poskytovaný podľa § 30 ods. 3.

(5) Zamestnávateľ je povinný písomne oznámiť zamestnancovi výšku a zloženie funkčného platu pri uzavorení pracovnej zmluvy, pri zmene druhu práce alebo pri úprave funkčného platu.

(6) Zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi plat podľa tohto zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na vykonanie tohto zákona a v ich rámci podľa kolektívnej zmluvy, pracovnej zmluvy alebo vnútorného predpisu.

§ 5

Platové triedy a zaradovanie zamestnancov do platových tried

(1) Zamestnávateľ zaradí zamestnanca do platovej triedy podľa najnáročnejšej pracovnej činnosti z hľadiska jej zložitosti, zodpovednosti, fyzickej záťaže a psychickej záťaže, ktorú má vykonávať podľa druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve, a podľa splnenia kvalifikačných predpokladov, ktoré sú potrebné na jej vykonávanie.

(2) Zamestnávateľ zaradí vedúceho zamestnanca do platovej triedy podľa najnáročnejšej pracovnej činnosti ním vykonávanej, najmenej do platovej triedy, do ktorej je zaradená najnáročnejšia pracovná činnosť vykonávaná v ním riadenom organizačnom útvare. Rovnako sa postupuje, ak ide o vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa.

(3) Ak zamestnanec má vykonávať pracovné činnosti s prevahou duševnej práce, zaradí ho zamestnávateľ do niektornej z platových tried 3 až 14.

(4) Ak zamestnanec má vykonávať pracovné činnosti remeselné, manuálne alebo manipulačné s prevahou fyzickej práce, zaradí ho zamestnávateľ do niektornej z platových tried 1 až 7.

(5) Zaradenie zamestnanca do platovej triedy musí byť v súlade s

- a) charakteristikou platovej triedy a
- b) katalógom.

(6) Ak najnáročnejšia pracovná činnosť, ktorú má zamestnanec vykonávať podľa pracovnej náplne v rámci druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve, nie je uvedená v katalógu, zamestnávateľ ho dočasne zaradí do platovej triedy porovnaním tejto pracovnej činnosti s pracovnými činnosťami uvedenými v katalógu. Pri porovnaní pracovných činností sa vychádza z charakteristiky príslušnej platovej triedy podľa § 3 ods. 1, pričom pracovné činnosti sa porovnávajú z hľadiska

- a) potrebných kvalifikačných predpokladov,
- b) zložitosti,
- c) zodpovednosti,
- d) psychickej záťaže a fyzickej záťaže.

(7) Ak zamestnávateľ dočasne zaradí zamestnanca do platovej triedy podľa odseku 6, požiada bez zbytočného odkladu o doplnenie katalógu o novú pracovnú činnosť podľa osobitného predpisu. O definitívnom zaradení zamestnanca do platovej triedy rozhodne zamestnávateľ v súlade s doplnením tejto pracovnej činnosti do katalógu. Finančné nároky zamestnanca alebo zamestnávateľa vyplývajúce z nesúladu dočasného zaradenia zamestnanca do platovej triedy a jeho definitívneho zaradenia do platovej triedy sa nevyrovňávajú.

(8) Zamestnávateľ môže zaradiť zamestnanca, ktorý dosiahol úplné stredné vzdelanie, do 9. platovej triedy len vtedy, ak má podľa druhu práce vykonávať pracovnú činnosť zaradenú v katalógu do tejto platovej triedy a spĺňa osobitný kvalifikačný predpoklad podľa osobitného predpisu^{s)} ustanovený na jej vykonávanie.

(9) Zamestnanca, ktorý má vykonávať pracovné činnosti remeselné, manuálne alebo manipulačné s prevahou fyzickej práce, môže zamestnávateľ výnimcočne zaradiť do 6. platovej triedy alebo do 7. platovej triedy podľa ním vykonávanej najnáročnejšej pracovnej činnosti, ak na jej vykonávanie podľa rozhodnutia zamestnávateľa stačí stredné vzdelanie v príslušnom učebnom odbore a najmenej päť rokov odbornej praxe.

(10) Pri zaradení zamestnanca do platovej triedy zamestnávateľ neprihliada na dosiahnutý vyšší stupeň vzdelania alebo na iný druh osobitného kvalifikačného predpokladu, ako je stupeň vzdelania alebo druh osobitného kvalifikačného predpokladu, ktoré sú v kataló-

gu alebo v osobitnom predpise⁸⁾ ustanovené pre ním vykonávanú najnáročnejšiu pracovnú činnosť.

§ 6

Platové stupne a zaradovanie zamestnancov do platových stupňov

(1) Zamestnávateľ určí dĺžku započítanej praxe zamestnanca a v závislosti od nej ho zaradí do jedného z 12 platových stupňov. To neplatí pre zamestnanca zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 1 písm. g).

(2) Započítaná prax podľa tohto zákona je

- a) odborná prax,
- b) prax pri vykonávaní pracovných činností, ktoré majú iný charakter ako pracovná činnosť, ktorú má zamestnanec vykonávať u zamestnávateľa; túto prax zamestnávateľ započítava v závislosti od miery jej využitia na úspešné vykonávanie pracovnej činnosti, najviac v rozsahu dvoch tretín.

(3) Odborná prax na účely tohto zákona je súhrn znalostí a skúseností získaných pri vykonávaní pracovných činností, ktoré majú rovnaký alebo obdobný charakter ako pracovná činnosť, ktorú má zamestnanec vykonávať u zamestnávateľa.

(4) Do započítanej praxe sa ďalej započítava čas

- a) skutočného vykonávania základnej služby alebo náhradnej služby, najviac v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom¹²⁾ platným v čase jej vykonávania,
- b) civilnej služby v rozsahu jej skutočného vykonávania, najviac v rozsahu 18 mesiacov,
- c) starostlivosti o dieťa

1. zodpovedajúci dĺžke materskej dovolenky, ďalšej materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky ustanovej osobitnými predpismi v čase jej vykonávania, pričom na jedno dieťa možno započítať najviac tri roky,

2. s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúcim osobitnú starostlivosť ustanovenú osobitnými predpismi,

d) hodnotený ako čas zamestnania na účely dochodkového zabezpečenia podľa osobitných predpisov,¹³⁾

e) doktorandského štúdia⁴⁾ v rozsahu zodpovedajúcemu miere využitia zamerania odboru štúdia na úspešné vykonávanie požadovanej pracovnej činnosti,

f) vykonávania funkcie podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

(5) Ustanovenie odseku 4 písm. c) sa použije, ak sa rodič v tomto čase súčasne v dennom štúdiu nepripravoval na povolanie, najviac však šesť rokov zo súhrnu týchto dôb.

(6) Zamestnancovi, ktorý bol do platovej triedy výnimčne zaradený podľa § 5 ods. 9, zamestnávateľ z dĺžky započítanej praxe odpočíta dva roky.

§ 7

Tarifný plat

(1) Zamestnancovi zaradenému do platovej triedy podľa § 5 patrí tarifný plat v sume platovej tarify ustanovej pre platovú triedu a platový stupeň, do ktorých je zaradený, podľa základnej stupnice platových tarifov alebo podľa osobitnej stupnice platových tarifov. To neplatí pre zamestnanca zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 1 písm. g) a zamestnanca iného zamestnávateľa, ak tak ustanoví osobitný predpis.¹⁵⁾ Základná stupnica platových tarifov zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme je uvedená v prílohe č. 3, osobitná stupnica platových tarifov pedagogických zamestnancov a niektorých ďalších zamestnancov je uvedená v prílohe č. 4 a osobitná stupnica platových tarifov zamestnancov, ktorí pôsobia vo verejnej vyskej škole alebo v štátnej vyskej škole ako učitelia (ďalej len „učitelia vysokých škôl“), zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa, ktorí vykonávajú výskumno-pedagogickú činnosť alebo výskumnú a vývojovú činnosť na výskumnom pracovisku¹⁶⁾ (ďalej len „výskumní a vývojoví zamestnanci“) a zdravotníckych zamestnancov, ktorí nie sú odmeňovaní podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾ je uvedená v prílohe č. 5.

(2) Zamestnávateľ určí tarifný plat vedúcomu zamestnancovi podľa stupnice platových tarifov, podľa ktorej sa určuje tarifný plat jemu podriadeným zamestnancom. Rovnako sa postupuje, ak ide o vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom. To neplatí pre vedúceho zamestnanca zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 1 písm. g). Ak sa tarifný plat podriadeným zamestnancom určuje podľa rôznych stupniplatových tarifov, tarifný plat vedúcomu zamestnancovi sa určí podľa tej stupnice platových tarifov, ktorá je preňho výhodnejšia.

(3) Tarifný plat zamestnanca zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 1 písm. g) nesmie byť nižší ako platová tarifa prvého platového stupňa ustanovená v základnej stupnici platových tarifov zamestnancov pri výkone práce vo verejnem záujme uvedenej v prílohe č. 3 pre platovú triedu, do ktorej je zamestnanec zaradený.

(4) Zamestnancovi zaradenému do platovej triedy podľa § 5 ods. 4 môže zamestnávateľ určiť tarifný plat podľa základnej stupnice platových tarifov uvedenej v prílohe č. 3 v rámci rozpätia najnižšej platovej tarify a najvyššej platovej tarify platovej triedy, do ktorej ho zara-

¹²⁾ Napríklad zákon č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti v znení zákona č. 512/2002 Z. z.

¹³⁾ Zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

¹⁵⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 564/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ Zákon č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 132/2002 Z. z. o vede a technike.

Zákon č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied.

¹⁷⁾ Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákoník práce v znení neskorších predpisov.

dil, nezávisle od dĺžky započítanej praxe. Tako určený tarifný plat nesmie byť nižší, ako by bol tarifný plat určený podľa zaradenia do platového stupňa.

(5) Okruh pracovných činností vykonávaných zamestnancami zaradenými do platovej triedy podľa § 5 ods. 4, ktorým sa tarifný plat určí podľa odseku 4, dohodne zamestnávateľ so zástupcami zamestnancov alebo ich vymedzi vo vnútornom predpise.

(6) Zamestnávateľ určí tarifný plat podľa stupnice platových tarif pedagogických zamestnancov a niektorých ďalších zamestnancov uvedenej v prílohe č. 4

a) pedagogickému zamestnancovi, ktorý

1. zabezpečuje výchovnú starostlivosť detí v predškolskom zariadení,¹⁸⁾

2. vyučuje a vychováva deti a mládež alebo dospelých v základnej škole, v strednej škole alebo v špeciálnej škole alebo vykonáva obdobnú činnosť podľa osobitných predpisov,¹⁹⁾

b) zamestnancovi, ktorý pôsobí ako odborný zamestnanec pedagogicko-psychologickej poradne, špeciálnopedagogickej poradne, centra výchovnej a psychologickej prevencie, liečebno-výchovného sanatória, detského integračného centra, diagnostického centra, reeducačného detského domova, reeducačného domova pre mládež alebo ako školský špeciálny pedagóg, alebo školský psychológ v školách a školských zariadeniach,²⁰⁾ zamestnancovi, ktorý zabezpečuje špeciálnopedagogickú diagnostiku alebo psychologickú diagnostiku pre deti a mládež s duševnými poruchami a poruchami správania v zariadeniach sociálnych služieb alebo ktorý pôsobí ako odborný zamestnanec centra poradensko-psychologických služieb,

c) zamestnancovi, ktorý v oblasti tvorby, šírenia, uchovávania a sprístupňovania kultúrnych hodnôt

1. zhromažďuje, zhodnocuje, odborne spravuje, využíva alebo sprístupňuje múzejné zbierkové predmety alebo galérijné zbierkové predmety,²¹⁾

2. poskytuje knižnično-informačné služby, získava, spracúva, uchováva, ochraňuje alebo využíva knižničné fondy,²²⁾ zabezpečuje používanie informačných technológií,

3. vykonáva odbornú činnosť pri ochrane pamiatkového fondu,²³⁾

4. vykonáva osvetovú činnosť,²⁴⁾

5. vykonáva odbornú činnosť pri ochrane a využívaní archívnych dokumentov,²⁵⁾

6. vykonáva inú tvorivú koncepčnú, analytickú, dokumentačnú, informačnú, edičnú, propagačnú, výskumnú alebo metodickú činnosť v špecializovanej organizácii v rezorte kultúry alebo v inej ustanovizni, ktorou je múzeum alebo galéria,²¹⁾ knižnica,²²⁾ osvetové zariadenie,²⁴⁾

d) zamestnancovi, ktorý v oblasti geológie, ochrany prírody a krajiny, ochrany vód, ochrany ovzdušia a odpadového hospodárstva vykonáva tieto odborné činnosti:

1. zabezpečovanie odborných činností na vykonávanie štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny vrátane zabezpečovania environmentálnej výchovy a vzdelávania so zameraním na ochranu prírody a krajiny,²⁶⁾ kultúrno-výchovnú, chovateľskú, ochranársku, výskumnú a poradenskú činnosť v oblasti ochrany prírody a krajiny vrátane vedeckej činnosti,²⁶⁾

2. zabezpečovanie starostlivosti o životné prostredie a rozvoja environmentalistiky v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja,²⁷⁾

3. zabezpečovanie systematického a komplexného geologického výskumu územia Slovenskej republiky, projektovanie, vykonávanie a vyhodnocovanie geologických prác v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi,²⁸⁾

4. monitorovanie kvantitatívnych a kvalitatívnych parametrov charakterizujúcich stav ovzdušia a vód, zhromažďovanie, validáciu, hodnotenie, archiváciu a interpretáciu údajov a informácií o stave a režime ovzdušia a vód.²⁹⁾

(7) Zamestnancovi vyššieho územného celku a obce, ktorý zabezpečuje výkon samosprávnej pôsobnosti alebo prenesený výkon štátnej správy, patrí zvýšenie tarifného platu určeného podľa odseku 1 o 15 %. Okruh týchto zamestnancov určí zamestnávateľ v pracovnom poriadku. Zvýšenie tarifného platu sa určí pevnou sumou zaokrúhlenou na celé desiatky korún nahor.

§ 8

Príplatok za riadenie

(1) Vedúcemu zamestnancovi patrí príplatok za riadenie.

¹⁸⁾ § 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach.

¹⁹⁾ § 12 vyhlášky Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky č. 353/1994 Z. z. o predškolských zariadeniach.

²⁰⁾ § 50 a 50b zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ § 6 ods. 2 písm. b) až d) zákona Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov.

²²⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²³⁾ Zákon č. 115/1998 Z. z. o múzeach a galériach a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galérinej hodnoty v znení neskorších predpisov.

²⁴⁾ Zákon č. 183/2000 Z. z. o knižničiach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosťi a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení zákona č. 416/2001 Z. z.

²⁵⁾ Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

²⁶⁾ Zákon č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti v znení zákona č. 416/2001 Z. z.

²⁷⁾ Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov.

²⁸⁾ Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

²⁹⁾ Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

³⁰⁾ Zákon č. 313/1999 Z. z. o geologickej práciach a o štátnej geologickej správe (geologický zákon).

³¹⁾ Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využívaní nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

³²⁾ Vládne nariadenie č. 96/1953 Zb. o Hydrometeorologickom ústavе.

(2) Príplatok za riadenie vedúcemu zamestnancovi určí zamestnávateľ v rámci rozpätia percentuálneho podielu z platovej tarify najvyššieho platového stupňa platovej triedy, do ktorej je zaradený. Rozpäťie percentuálneho podielu podľa stupňa riadenia a pôsobnosti zamestnávateľa je uvedené v prílohe č. 6.

(3) Príplatok za riadenie podľa odseku 2 určí zamestnávateľ s prihľadnutím na náročnosť riadiacej práce pevnou sumou zaokrúhlenou na celé desiatky korún nahor.

§ 9

Príplatok za zastupovanie

(1) Zamestnancovi, ktorý zastupuje vedúceho zamestnanca v celom rozsahu činnosti nepretržite dlhšie ako štyri týždne a pre ktorého zastupovanie nie je súčasťou jeho pracovných povinností vyplývajúcich z pracovnej zmluvy, patrí od prvého dňa zastupovania príplatok za zastupovanie v sume príplatku za riadenie zastupovaného vedúceho zamestnanca.

(2) Ak vedúci zamestnanec zastupuje vedúceho zamestnanca na vyššom stupni riadenia a toto zastupovanie nie je súčasťou jeho pracovných povinností, patrí mu za podmienok podľa odseku 1 príplatok za zastupovanie. Príplatok za zastupovanie patrí od prvého dňa zastupovania a zamestnávateľ ho určí v sume príplatku za riadenie zastupovaného vedúceho zamestnanca, ak je to pre zastupujúceho vedúceho zamestnanca výhodnejšie, najmenej však v sume príplatku za riadenie určeného zastupujúcemu vedúcemu zamestnancovi; pôvodne určený príplatok za riadenie mu počas zastupovania nepatri.

§ 10

Osobný príplatok

(1) Zamestnancovi na ocenenie mimoriadnych osobných schopností a dosahovaných pracovných výsledkov alebo za vykonávanie práce nad rámec pracovných povinností možno priznať osobný príplatok až do sumy zodpovedajúcej ustanovenému limitu; to sa nevzťahuje na zamestnanca zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 1 písm. g). Osobný príplatok sa určí pevnou sumou zaokrúhlenou na celé desiatky korún nahor.

(2) O priznaní osobného príplatku podľa odseku 1, jeho zvýšení, znížení alebo odobratí rozhoduje zamestnávateľ na základe písomného návrhu príslušného vedúceho zamestnanca.

(3) Limit osobného príplatku na účely odseku 1 je 100 % platovej tarify najvyššieho platového stupňa platovej triedy, do ktorej je zamestnanec zaradený.

§ 11

Príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí

(1) Zamestnancovi patrí príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí, ak vykonáva pracovné činnosti, pri ktorých dochádza

k ohrozeniu života alebo zdravia, v pracovnom prostredí s rizikom škodlivého pôsobenia

- a) profesionálnej infekcie,
- b) ionizujúceho žiarenia alebo neionizujúceho žiarenia,
- c) chemických karcinogénov,
- d) chemických škodlivín alebo
- e) fyzikálnych vplyvov.

(2) Činnosti, pri ktorých vykonávaní patrí zamestnancovi príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí podľa odseku 1, sú s prihľadnutím na mieru rizika, intenzitu a čas pôsobenia škodlivých vplyvov v priebehu vykonávania pracovných činností rozdelené do dvoch skupín. Zoznam týchto činností je uvedený v prílohe č. 7.

(3) Zamestnancovi podľa odseku 1 patrí príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí pri vykonávaní pracovných činností uvedených v

- a) I. skupine mesačne v rámci rozpätia 2,1 % až 23 % platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových tarifov uvedenej v prílohe č. 3,
- b) II. skupine mesačne v rámci rozpätia 6,3 % až 42 % platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových tarifov uvedenej v prílohe č. 3.

(4) Ak zamestnanec vykonáva rôzne pracovné činnosti, ktoré sú zaradené do I. skupiny a do II. skupiny, patrí mu príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí najmenej na spodnej hranici rozpätia určeného pre II. skupinu.

(5) Rozhodujúcimi kritériami na zaradenie pracovnej činnosti do príslušnej skupiny príplatkov sú:

- a) charakter práce a použité postupy,
- b) fyzikálne, chemické, toxikologické a biologické vlastnosti škodlivých faktorov pracovného prostredia a postupy práce, pričom sa vychádza z charakteru a miery rizika, ktoré pôsobia najnepriaznivejšie na ľudský organizmus,
- c) vznikajúce a pôsobiace škodliviny (druh, množstvo, vplyv na ľudský organizmus).

(6) Rozhodujúcimi kritériami na určenie príplatku za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí v rámci rozpätia pri využití prípadného odborného zisťovania a rozboru sú:

- a) čas, v ktorom je zamestnanec vystavený pôsobeniu sťažujúcich a škodlivých vplyvov,
- b) doterajší výskyt poškodenia zdravia a chorôb z povolenia v súvislosti s vykonávaním pracovnej činnosti,
- c) porovnávanie zistených hodnôt faktorov rozhodujúcich o stupni obťažnosti alebo iného vplyvu na zdravie na posudzovanom pracovisku s najvyššie prípustnými hodnotami (koncentráciami, dávkami, limitmi) podľa príslušných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

(7) Pri hodnotení miery sťažujúcich a škodlivých vplyvov sa prihliada na zvyčajné podmienky na pracovisku, nie na ojedinelé výkyvy a havarijný stav.

(8) Ak sa vyskytne ďalší sťažujúci a škodlivý vplyv alebo pracovná činnosť, pri ktorej vykonávaní treba poskytovať príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí, zamestnávateľ požiada príslušný orgán na ochranu zdravia³⁰⁾ o zaradenie tejto činnosti do príslušnej skupiny.

(9) Zamestnancovi za prácu vykonávanú s použitím dýchacieho izolačného prístroja alebo odevu proti sálovému teplu, za prácu pod vodou alebo pri ničení a výskumných skúškach výbušných predmetov patrí príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí za každú hodinu tejto práce v sume, ktorá je 0,9 % platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových tarifov.

(10) Zamestnancovi za prácu s výbušninami pod vodou patrí príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí za každú hodinu tejto práce v sume, ktorá je 1,3 % platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových tarifov, ak mu nepatrí príplatok podľa odseku 9.

(11) Zamestnancovi za prácu vo výške 10 m a viac nad zemou na nezabezpečených pracoviskách patrí príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí za každú hodinu tejto práce v sume, ktorá je 0,3 % platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových tarifov.

(12) Zamestnancovi za prácu v podzemí pri geologickom výskume a prieskume patrí príplatok za prácu v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí za každú hodinu tejto práce v sume, ktorá je 0,4 % platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových tarifov.

(13) Príplatok určený mesačnou sumou podľa odseku 3 sa zaokrúhluje na celé desiatky korún nahor. Príplatok určený hodinovou sadzbou podľa odsekov 9 až 12 sa zaokrúhluje na celé koruny nahor.

§ 12

Priplatok za prácu v krízovej oblasti

(1) Zamestnancovi, ktorý podľa pracovnej zmluvy vykonáva práce vo verejnom záujme v zahraničí a ktorého vykonávanie pracovnej činnosti je spojené s veľkým rizikom a mimoriadnou psychickou záťažou v krízovej oblasti, patrí mesačne príplatok až do 10 % súčtu jeho tarifného platu a osobného príplatku.

(2) Krízové oblasti na účely odseku 1 určí výnosom Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky.

§ 13

Priplatok za zmennosť

Zamestnancovi, ktorému zamestnávateľ v dvojzmennej prevádzke, trojzmennej prevádzke alebo v nepretržitej prevádzke rozvrhol pracovný čas tak, že prácu vy-

konáva striedavo vo všetkých zmenách, patrí príplatok za zmennosť mesačne v rámci rozpätia 2,1 % až 16,7 % platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových tarifov uvedenej v prílohe č. 3. Príplatok za zmennosť sa určí pevnou sumou zaokrúhlenou na celé desiatky korún nahor. Príplatok v rovnakom rozpäti patria aj zamestnancovi, ktorý prácu vykonáva v jednozmennej prevádzke, ak jeho pracovný čas je rozvrhnutý nerovnomerne.

§ 14

Príplatok za činnosť triedneho učiteľa

Pedagogickému zamestnancovi, ktorý je triednym učiteľom, patrí príplatok za činnosť triedneho učiteľa v sume 5 % jeho tarifného platu, ak túto činnosť vykonáva v jednej triede, alebo v sume 10 % jeho tarifného platu, ak túto činnosť vykonáva v dvoch triedach alebo vo viacerých triedach. Príplatok za činnosť triedneho učiteľa sa určí pevnou sumou zaokrúhlenou na celé desiatky korún nahor.

§ 15

Príplatok za praktickú prípravu

Pedagogickému zamestnancovi cvičnej školy alebo cvičného školského zariadenia, ktorý pripravuje učiteľov, vychovávateľov a iných odborníkov pre predškolské zariadenia, základné školy, stredné školy, špeciálne školy, základné umelecké školy, školské zariadenia a špeciálne výchovné zariadenia, ktoré sú zaradené do siete škôl a školských zariadení, a učiteľov odborných predmetov pre stredné zdravotnícke školy,⁴⁾ patrí za hodinu takejto činnosti príplatok v sume až do 50 % hodinovej sadzby jeho funkčného platu.

§ 16

Príplatok za prácu v noci

Zamestnancovi patrí za hodinu práce v noci príplatok v sume 25 % hodinovej sadzby funkčného platu.

§ 17

Príplatok za prácu v sobotu alebo v nedele

Zamestnancovi patrí za hodinu práce v sobotu alebo v nedeľu príplatok v sume 30 % hodinovej sadzby funkčného platu.

§ 18

Príplatok za prácu vo sviatok

(1) Zamestnancovi patrí za hodinu práce vo sviatok príplatok v sume 100 % hodinovej sadzby funkčného platu.

(2) Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodli na čerpaní náhradného voľna za prácu vo sviatok, patrí mu za hodinu tejto práce hodina náhradného voľna;

³⁰⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.

v tomto prípade príplatok podľa odseku 1 zamestnancovi nepatrí. Ak zamestnávateľ neposkytne zamestnancovi náhradné voľno počas troch kalendárnych mesiacov alebo v inom dohodnutom čase po vykonaní práce vo sviatok, patrí zamestnancovi príplatok podľa odseku 1. Za čas čerpania náhradného voľna patrí zamestnancovi funkčný plat.

(3) Zamestnancovi, ktorý nepracoval preto, lebo sviatok pripadol na jeho obvyklý pracovný deň, patrí funkčný plat; sviatok sa považuje za odpracovaný deň. Zamestnancovi, ktorý podľa pracovnej zmluvy vykonáva práce vo verejnem záujme v zahraničí a ktorému patrí funkčný plat podľa prvej vety, sa poskytuje 60 % funkčného platu v cudzej mene (§ 22 ods. 1).

(4) Funkčný plat a príplatok za prácu vo sviatok nepatrí zamestnancovi, ktorý neospravedlnene zameškal zmenu bezprostredne predchádzajúcu sviatku alebo bezprostredne po ňom nasledujúcu, alebo zmenu nariadenú zamestnávateľom na sviatok, prípadne časť niektornej z týchto zmien.

§ 19

Plat za prácu nadčas

(1) Za hodinu práce nadčas patrí zamestnancovi hodinová sadzba jeho funkčného platu zvýšená o 30 %, a ak ide o deň nepretržitého odpočinku v týždni, zvýšená o 60 % hodinovej sadzby funkčného platu. Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodli na čerpaní náhradného voľna za prácu nadčas, patrí mu príslušná časť funkčného platu a za každú hodinu práce nadčas hodina náhradného voľna; zvýšenie podľa prvej vety zamestnancovi nepatrí. Ak zamestnávateľ neposkytne zamestnancovi náhradné voľno počas troch kalendárnych mesiacov alebo v inom dohodnutom čase po vykonaní práce nadčas, patrí zamestnancovi zvýšenie podľa prvej vety.

(2) Ak zamestnanec prácu nadčas vykonáva v noci, v sobotu, v nedele alebo vo sviatok, patria mu aj príplatky podľa § 16 až 18. Tieto príplatky mu patria aj vtedy, ak sa mu za prácu nadčas poskytlo náhradné voľno.

(3) Vedúci zamestnanec, ktorý je štatutárnym orgánom, má funkčný plat určený s prihliadnutím na prácu nadčas.

§ 20

Odmena

(1) Zamestnávateľ môže poskytovať zamestnancovi odmenu za

- kvalitné vykonávanie pracovných činností alebo za vykonanie práce presahujúcej rámec pracovných činností vyplývajúcich z dohodnutého druhu práce,
- splnenie mimoriadnej pracovnej úlohy alebo osobitne významnej pracovnej úlohy, alebo vopred určenej cieľovej pracovnej úlohy, prípadne jej ucelenej etapy,

c) pracovné zásluhy pri dosiahnutí 50 rokov veku až do sumy jeho funkčného platu,

- poskytnutie osobnej pomoci pri zdolávaní požiaru³¹⁾ alebo mimoriadnej udalosti,³²⁾ pri likvidácii a odstraňovaní ich následkov, pri ktorých môže dojst' k ohrozeniu života, zdravia alebo majetku, alebo
- aktívnu účasť na zvýšení výnosov získaných podnikateľskou činnosťou zamestnávateľa, ktorý je príspievkou organizáciou.

(2) Návrh na poskytnutie odmeny zamestnancovi podľa odseku 1 vrátane jej výšky písomne odôvodní príslušný vedúci zamestnanec.

§ 21

Náhrada za pracovnú pohotovosť a náhrada za pohotovosť

(1) Ak je zamestnancovi nariadená alebo s ním dohodnutá pracovná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti, ak ide o pohotovosť

- v mieste vykonávania práce alebo v inom mieste určenom na vykonávanie práce mimo pracovného času zamestnanca, náhrada v sume 50 % hodinovej sadzby funkčného platu alebo 100 % tejto sumy, ak ide o deň pracovného pokoja,
- v mieste trvalého bydliska alebo prechodného bydliska, alebo v inom dohodnutom mieste mimo pracovného času zamestnanca, náhrada v sume 15 % hodinovej sadzby funkčného platu alebo 25 % tejto sumy, ak ide o deň pracovného pokoja,
- mimo miesta vykonávania práce s možnosťou použitia pridelených mobilných prostriedkov spojenia, náhrada v sume 5 % hodinovej sadzby funkčného platu alebo 10 % tejto sumy, ak ide o deň pracovného pokoja.

(2) Náhrada za pracovnú pohotovosť nepatrí za čas, v ktorom došlo počas jej trvania k vykonávaniu práce; takéto vykonávanie práce je prácou nadčas.

(3) Ak ide o zamestnanca, ktorého zamestnávateľ zaradil do plánu vyrozumenia a ktorý je povinný hlásiť vedúcemu zamestnancovi miesto pobytu mimo pracovného času a byť pripravený dostaviť sa určeným spôsobom na plnenie osobitných úloh pri zabezpečovaní opatrení na obdobie brannej pohotovosti štátu, na účely tohto zákona ide o pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení na obdobie brannej pohotovosti štátu. Zamestnancovi, ktorému bola nariadená pohotovosť podľa prvej vety, patrí náhrada mesačne v rámci rozpätia 4,2 % až 41,7 % platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových tarifov. Náhrada určená podľa druhej vety sa zaokrúhluje na celé desiatky korún nahor. Zamestnávateľ písomne oznamí zamestnancovi sumu náhrady za pohotovosť.

³¹⁾ Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení zákona č. 438/2002 Z. z.

³²⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

§ 22

Plat pri výkone práce vo verejnom záujme v zahraničí

(1) Zamestnancovi, ktorý podľa pracovnej zmluvy vykonáva práce vo verejnom záujme v zahraničí, sa poskytuje časť platu v peňažných prostriedkoch v cudzej mene vo výške 60 % funkčného platu, platu podľa § 4 ods. 1 písm. j) až n) a náhrady za pracovnú pohotovosť. Zostávajúcich 40 % funkčného platu, platu podľa § 4 ods. 1 písm. j) až n) a náhrady za pracovnú pohotovosť sa poskytuje v slovenských korunách.

(2) Funkčný plat zamestnanca, ktorý podľa pracovnej zmluvy vykonáva práce vo verejnom záujme v zahraničí, je jeho funkčný plat určený v slovenskej mene pred uplatnením postupu podľa odseku 1.

(3) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak ide o zamestnanca, ktorého predpokladaný čas výkonu práce vo verejnom záujme v zahraničí je kratší ako šesť kalendárnych mesiacov. Vykonávanie takýchto prác sa na účely tohto zákona považuje za pracovnú cestu a zamestnancovi patria cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.³³⁾

(4) Zamestnávateľ poskytne zamestnancovi, ktorý podľa pracovnej zmluvy vykonáva práce vo verejnom záujme v zahraničí, preddavok na časť platu poskytnutú v peňažných prostriedkoch v cudzej mene. Poskytnutý preddavok je zamestnanec povinný zúčtovať najneskôr do šiestich mesiacov od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol tento preddavok poskytnutý. Po skončení výkonu práce vo verejnom záujme v zahraničí vráti zamestnanec poskytnutý preddavok alebo jeho pomernú časť najneskôr pred odchodom zo zahraničia.

(5) Zamestnancovi, ktorý podľa pracovnej zmluvy vykonáva práce vo verejnom záujme v zahraničí a ktorému patrí za čas čerpania dovolenky náhrada funkčného platu, sa podľa odseku 1 poskytuje 60 % náhrady funkčného platu v cudzej mene.

§ 23

Platová relácia

Časť platu podľa § 22 ods. 1 vynásobená platovou reláciou podľa osobitného predpisu³⁴⁾ je časť platu v peňažných prostriedkoch v cudzej mene.

§ 24

Zahraničný príspevok v cudzej mene zamestnancovi pôsobiacemu v mierovej misii

(1) Zamestnancovi, ktorý pôsobí v zahraničí v rámci mierovej misie, o ktorej vyslani rozhodla vláda Slovenskej republiky alebo s ktorej vyslaním vyslovila súhlas

Národná rada Slovenskej republiky, patrí počas jeho pôsobenia v zahraničí zahraničný príspevok v peňažných prostriedkoch v cudzej mene v sume 500 až 2 500 USD mesačne.

(2) Zamestnancovi uvedenému v odseku 1 patrí plat podľa § 4 ods. 1 písm. a), b) a d). U tohto zamestnanca sa neuplatní § 22.

(3) Okruh zamestnancov podľa odseku 1, sumu príspevku v závislosti od náročnosti vykonávanej pracovnej činnosti a ďalšie podrobnosti ustanovuje osobitný predpis.³⁵⁾

Spoločné ustanovenia

§ 25

Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť ochranu údajov o plate, o náležitostiach s ním súvisiacich a o iných peňažných náležitostiach zamestnanca.

§ 26

(1) Vedúcemu zamestnancovi, ktorý je štatutárnym orgánom, určí plat podľa § 4 ten, kto ho do funkcie ustanovil, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Ak tohto vedúceho zamestnanca do funkcie ustanovil kolektívny orgán, plat mu určí ten, kto vystupuje v mene tohto kolektívneho orgánu.

(2) Rektorovi verejnej vyskej školy a štátnej vyskej školy určí plat podľa tohto zákona príslušný minister, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 27

(1) Tarifný plat, zvýšenie tarifného platu a príplatky určené mesačnou sumou sa zamestnancovi poskytujú za prácu vykonávanú v rozsahu ustanoveného pracovného času.

(2) Tarifný plat, zvýšenie tarifného platu a príplatky patria zamestnancovi v pomernej výške zodpovedajúcej odpracovanému času.

(3) Hodinovou sadzbou funkčného platu na účely tohto zákona je 1/174 funkčného platu zamestnanca určeného pre pracovný čas 40 hodín týždenne, 1/168 funkčného platu zamestnanca určeného pre pracovný čas 38 a 3/4 hodiny týždenne a 1/163 funkčného platu zamestnanca určeného pre pracovný čas 37 a 1/2 hodiny týždenne; pri zníženej dĺžke pracovného času pod ustanovený rozsah sa hodinová sadzba funkčného platu úmerne upraví.

(4) Ak je zamestnanec preradený do inej platovej triedy, patrí mu tarifný plat zodpovedajúci novému zaradeniu odo dňa účinnosti tohto preradenia.

³³⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

³⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 164/2002 Z. z. o spôsobe výpočtu platovej relácie na výpočet časti platu v peňažných prostriedkoch v inej ako slovenskej mene a o obsahu cenovej dokumentácie na určenie platového koeficientu.

³⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 336/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti na poskytovanie zahraničného príspevku.

(5) Tarifný plat vo vyššom platovom stupni patrí zamestnancovi od prvého dňa mesiaca, v ktorom dosiahol počet rokov započítanej praxe určený pre vyšší platový stupeň.

§ 28

(1) Nariadenie vlády ustanoví zvýšené stupnice platových tarív a termín ich účinnosti v nadváznosti na kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa³⁶⁾ dohodnutú na príslušný kalendárny rok.

(2) Zvýšené platové tarify vo zvýšených stupniach platových tarív sa zaokrúhľujú na celé desiatky korún. Základná stupnica platových tarív uvedená v prílohe č. 3 a osobitné stupnice platových tarív uvedené v prílohách č. 4 a 5 strácajú platnosť ustanovením zvýšených stupní platových tarív podľa odseku 1.

(3) Katalóg podľa § 3 ods. 2 písm. a) s kvalifikačnými predpokladmi v súlade s charakteristikami platových tried pre jednotlivé pracovné činnosti, zmeny a doplnky týchto katalógov, postup predkladania žiadostí o ich doplnenie o nové pracovné činnosti (§ 5 ods. 7) a obsah týchto žiadostí ustanoví nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme. Do vydania nového katalógu podľa tohto zákona postupuje zamestnávateľ podľa katalógu vydaného osobitným predpisom.³⁷⁾

(4) Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky je povinné dbať o to, aby doplnanie katalógu o nové pracovné činnosti bolo v súlade s charakteristikami platových tried.

§ 29

(1) Ak osobitné predpisy, ktoré sa vzťahujú na zamestnávateľov a zamestnancov podľa § 1 ods. 1, obsahujú ustanovenia o mzde, je ňou plat podľa tohto zákona.

(2) Ak osobitné predpisy, ktoré sa vzťahujú na zamestnávateľov a zamestnancov podľa § 1 ods. 1, obsahujú ustanovenia o priemernom zárobku alebo o priemernej mzde, je ním funkčný plat podľa § 4 ods. 4, plat pri výkone inej práce alebo funkčný plat podľa § 30 ods. 3 priznaný zamestnancovi v čase, keď vznikol dôvod na jeho použitie.

(3) Ak sa pri výpočte peňažných plnení vychádza podľa všeobecne záväzných právnych predpisov z priemerného čistého zárobku zamestnanca, zisťuje sa tento zárobok z funkčného platu odpočítaním súm poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie, príspevku na poistenie v nezamestnanosti, príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie a preddavku na daň z príjmov fyzických osôb vypočítaných podľa podmienok a sadzieb plat-

ných pre zamestnanca v mesiaci, za ktorý sa tento čistý funkčný plat zisťuje.

(4) Pri poskytovaníplatu zamestnancom, na ktorých sa vzťahuje tento zákon, zamestnávateľ neuplatní ustanovenia § 43 ods. 1 písm. d), § 96 ods. 3, § 118 ods. 2 a 3, § 119 ods. 2, § 120 až 124, § 127 ods. 1 až 3, § 128, § 134 a 135 Zákonníka práce.

Prechodné ustanovenia

§ 30

(1) Zamestnancovi, ktorému zamestnávateľ podľa predpisov platných do 31. decembra 2003 zachoval výnimku z plnenia kvalifikačného predpokladu vzdelania alebo z plnenia osobitného kvalifikačného predpokladu, zostáva táto výnimka zachovaná po celý čas vykonávania pracovnej činnosti s rovnakým alebo obdobným charakterom, aký má pracovná činnosť, na ktorej vykonávanie bola výnimka udelená.

(2) Výnimka z plnenia kvalifikačného predpokladu vzdelania udelená zamestnancovi zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 1 písm. c) a h) podľa predpisov platných do 31. decembra 2003 zostáva zamestnancovi zachovaná po celý čas vykonávania pracovnej činnosti s rovnakým alebo obdobným charakterom, aký má pracovná činnosť, na ktorej vykonávanie bola výnimka udelená, najdlhšie do 30. júna 2010. Časové obmedzenie podľa prvej vety neplatí pre zamestnanca, ktorého odborná prax ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona je viac ako 11 rokov, zamestnanec má viac ako 46 rokov veku a vykonáva pracovnú činnosť s rovnakým alebo obdobným charakterom, aký má pracovná činnosť, ktorú vykonával pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

(3) Funkčný plat určený zamestnancovi podľa predpisov platných do 31. decembra 2003 sa považuje za funkčný plat určený podľa tohto zákona, ak sa zachovali rovnaké podmienky vykonávania práce z hľadiska náročnosti vykonávanej pracovnej činnosti a dosahovaných pracovných výsledkov. To platí aj pre zaradenie zamestnanca do platovej triedy, zaradenie do platového stupňa a určenú započítanú prax.

§ 31

(1) Kolektívna dohoda vo verejnej službe na rok 2004 a nároky z nej vyplývajúce sa v roku 2004 uplatňujú podľa predpisov platných do 31. decembra 2003.

(2) U zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní zamestnancov postupujú podľa tohto zákona, Kolektívna dohoda vo verejnej službe na rok 2004 sa považuje za kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa uzatvorenú na rok 2004 podľa tohto zákona.

³⁶⁾ § 2 ods. 3 písm. d) zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov.

³⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 111/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností vo verejnej službe a o ich zmenách a dopĺňaní v znení neskorších predpisov.

(3) V podnikovej kolektívnej zmluve uzavorenjej na rok 2004 možno upraviť tie pracovné podmienky a podmienky zamestnania, ktoré sú upravené v Kolektívnej dohode vo verejnej službe na rok 2004, len v rozsahu v nej ustanovenom; ostatné pracovné podmienky a podmienky zamestnania možno upraviť v rozsahu ustanovenom v tomto zákone a v osobitnom predpise.¹⁷⁾

§ 32

(1) Zamestnávateľ, ktorým je príspevková organizácia, ktorej objem výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za rok 2003 je vyšší ako príspevok z rozpočtu zriaďovateľa, Slovenské národné divadlo, Slovenská filharmonia, Štátne lesy Tatranského národného parku, Tlačová agentúra Slovenskej republiky – Slovakia, Sociálna poisťovňa, Národný úrad práce, Všeobecná zdravotná poisťovňa, Spoločná zdravotná poisťovňa, rezortná zdravotná poisťovňa, odvetvová zdravotná poisťovňa, podniková zdravotná poisťovňa alebo občianska zdravotná poisťovňa, ktorá je zriadená podľa osobitného predpisu, je povinný do dohodnutia mzdových podmienok v pracovnej zmluve alebo v kolektívnej zmluve poskytovať zamestnancovi, ktorý bol odmeňovaný podľa predpisov platných do 31. decembra 2003, mzdu najmenej v sume, ktorá sa rovná funkčnému platu priznanému zamestnancovi v mesiaci december 2003. Mzdové podmienky v pracovnej zmluve alebo v kolektívnej zmluve sa dohodnú najneskôr do 31. decembra 2004 a najmenej v sume, ktorá sa rovná funkčnému platu priznanému zamestnancovi v mesiaci december 2003.

(2) Podľa odseku 1 postupuje aj ďalší zamestnávateľ u zamestnancov podľa § 1 ods. 2.

§ 33

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení zákona č. 118/2002 Z. z., zákona č. 131/2002 Z. z., zákona č. 165/2002 Z. z., zákona č. 166/2002 Z. z., zákona č. 334/2002 Z. z., zákona č. 408/2002 Z. z., zákona č. 447/2002 Z. z. a zákona č. 207/2003 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení zákona č. 519/1991 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 54/1996 Z. z., zákona č. 209/2001 Z. z. a zákona č. 551/2003 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. V § 2 sa odsek 3 dopĺňa písmenom d), ktoré znie:
„d) kolektívna zmluva vyššieho stupňa uzavretá pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa osobitného predpisu,^{2b)} medzi príslušným vyšším odborovým orgánom, vládou poverenými

zástupcami a reprezentatívnymi zástupcami zamestnávateľov.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 2b znie:
^{2b)} § 1 ods. 1 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejném záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

2. § 3 sa dopĺňa písmenom f), ktoré znie:
„f) zástupca poverený vládou a reprezentatívni zástupcovia zamestnávateľov, ak ide o kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa podľa § 2 ods. 3 písm. d).“.

3. V § 6 ods. 1 v tretej vete sa za slová „písm. c)“ vkladajú slová „a d)“.

4. § 8 znie:

„§ 8

(1) Zmluvné strany začnú rokovať o uzavorení novej kolektívnej zmluvy 60 dní pred skončením platnosti uzavorennej kolektívnej zmluvy.

(2) Zmluvné strany kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa podľa § 2 ods. 3 písm. c) a d) sú povinné začať kolektívne vyjednávanie včas, najneskôr do konca marca príslušného kalendárneho roka.“.

Čl. III

Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení zákona č. 445/2001 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 11 ods. 2 sa za písmeno e) vkladá nové písmeno f), ktoré znie:

„f) schvaľovať poriadok odmeňovania zamestnancov samosprávneho kraja vypracovaný podľa osobitného predpisu,^{14a)}“.

Doterajšie písmená f) až o) sa označujú ako písmená g) až p).

Poznámka pod čiarou k odkazu 14a znie:
^{14a)} § 1 ods. 4 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejném záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

Čl. IV

Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 171/1990 Zb., zákona č. 522/1990 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 230/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 231/1994 Z. z., zákona č. 6/1998 Z. z., zákona č. 5/1999 Z. z., zákona č. 229/2000 Z. z., zákona č. 216/2001 Z. z., zákona č. 416/2001 Z. z., zákona č. 506/2001 Z. z., zákona č. 334/2002 Z. z. a zákona č. 408/2002 Z. z. sa dopĺňa takto:

Doterajší text § 50a sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Týždenný pracovný čas pedagogických zamestnancov pozostáva z času, počas ktorého pedagogickí zamestnanci vykonávajú vyučovaciu činnosť a výchov-

nú činnosť, a z času, počas ktorého vykonávajú pedagogickí zamestnanci ostatné činnosti súvisiace s pedagogickou prácou. Rozsah vyučovacej činnosti a výchovnej činnosti ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky.“.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004 okrem čl. I § 14, ktorý nadobúda účinnosť 1. septembra 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha č. 1
k zákonu č. 553/2003 Z. z.****CHARAKTERISTIKY PLATOVÝCH TRIED PRE PRACOVNÉ ČINNOSTI
S PREVAHOU DUŠEVNEJ PRÁCE PRI VÝKONE PRÁCE VO VEREJNOM ZÁUJME****3. PLATOVÁ TRIEDA**

Kvalifikačné predpoklady: stredné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Obslužné práce alebo rutinné práce podľa pokynov alebo podľa zaužívaneho postupu s presne stanovenými výstupmi. Jednoduché administratívne práce, hospodársko-správne práce alebo ekonomicke práce podľa presných postupov a pokynov.

4. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: úplné stredné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Samostatné rutinné práce podľa rámcových pokynov alebo zabezpečovanie časti zverenej agendy vyžadujúce koordinovanie činností v rámci organizačného útvaru. Vykonávanie administratívnych prác alebo opakovanych hospodársko-správnych prác, ekonomických prác alebo technických prác.

5. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: úplné stredné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Samostatné ucelené rutinné práce zvládnuteľné v rámci existujúcich štandardov alebo zabezpečovanie agend spravidla so značným rozsahom väzieb v rámci súboru vykonávaných činností, s prípadnou spoluprácou s organizačnými útvarmi v rámci príslušného úseku, so zodpovednosťou za výsledky práce ovplyvňujúce činnosť jednotlivcov i pracovných kolektívov mimo vlastného organizačného útvaru.

6. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: úplné stredné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Odborné práce alebo samostatné vykonávanie ucelených agend so spravidla novými premenlivými informáciami, s väzbami aj mimo súboru vykonávaných činností, ktoré sú spracúvané podľa rámcových postupov. Práce vyžadujúce spoluprácu aj s inými organizačnými útvarmi v rámci zamestnávateľského subjektu, so zodpovednosťou za výsledky práce, s dôsledkami pre iné organizačné útvary prevažne v rámci vlastného zamestnávateľského subjektu.

7. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: úplné stredné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom, alebo vyššie odborné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Odborné práce s požiadavkou voľby správneho postupu z viacerých možných riešení, s novými, spravidla neúplnými informáciami, s nepravidelnými termínmi dodania, prevažne spracúvanými podľa metodických pokynov alebo vnútorných predpisov zamestnávateľa, prípadne podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Práce vyžadujúce pravidelnú spoluprácu aj s organizačnými útvarmi mimo vlastného zamestnávateľa a so zodpovednosťou za rozhodnutia a výsledky práce s dôsledkami pre organizačné útvary aj mimo vlastného zamestnávateľa.

8. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: úplné stredné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom, alebo vyšie odborné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom, alebo vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Samostatné ucelené odborné práce so zvýšenými nárokmi na myslenie vyžadujúce spracúvanie nových a spravidla neúplných informácií so značným rozsahom väzieb v rámci príslušného úseku činností podľa všeobecne záväzných právnych predpisov alebo podľa metodických usmernení s rámčovo stanovenými výstupmi. Práce vyžadujúce osobitné podklady pri riešení zložitých problémov a spoluprácu s viacerými organizačnými útvarmi mimo vlastného zamestnávateľa a so zodpovednosťou za výsledky práce, prípadne za rozhodnutia s dôsledkami pre organizačné útvary týchto subjektov, prípadne pre tieto subjekty samotné.

9. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: úplné stredné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad ustanovený osobitným predpisom alebo vyšie odborné vzdelanie a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom, alebo vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom, alebo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Odborné špecializované práce vo vymedzenej oblasti s vysokými nárokmi na myslenie a rozhodovanie o voľbe správneho postupu na základe metodických usmernení, práce vyžadujúce si odborné konzultácie pri riešení problémov a spoluprácu s viacerými subjektmi mimo vlastného zamestnávateľa. Samostatné zabezpečovanie zložitých úloh a agend alebo vykonávanie čiastkových tvorivých činností s väzbami a súvislosťami presahujúcimi rámec daného odoboru činností, spojené so zvýšenou psychickou záťažou. Analytická a hodnotiaca činnosť pri príprave podkladov na rozhodovací proces s dôsledkami na viaceré subjekty mimo vlastného zamestnávateľa.

10. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom, alebo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Odborné špecializované práce s väzbami aj medzi rôznymi úsekmi činností s vysokými nárokmi na myslenie a analytické schopnosti, s požiadavkou na rozhodovanie o voľbe správneho postupu z mnohých možných riešení, vyžadujúce špeciálne konzultácie pri riešení zložitých problémov a spoluprácu s viacerými subjektmi mimo vlastného zamestnávateľa. Analytická a hodnotiaca činnosť vrátane systémových prác spojených so zabezpečovaním zložitých úsekov a agend. Systémová a syntetická činnosť vo vymedzenej oblasti.

11. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Samostatné odborné špecializované práce s rozsiahlymi väzbami medzi rôznymi úsekmi činností vykonávané podľa individuálne stanovených postupov vopred neurčeným spôsobom. Koordinovanie určených časťí zložitých systémov vyžadujúce špeciálne konzultácie a osobitné podklady. Koncepcné, systémové, metodické činnosti alebo výskumné práce so samostatným výberom postupov a spôsobov riešení vykonávané vopred bližšie nešpecifikovaným spôsobom.

12. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Vysokošpecializované odborné práce alebo zložité analytické a syntetické činnosti, ktorých výsledkom sú riešenia zásadného charakteru. Koordinovanie komplexov systémov s nárokmi na mimoriadne schopnosti, najmä tvorivé, komunikačné a podobne. Výskumné a vývojové práce pri tvorbe nových riešení s cieľom dosiahnutia značného pokroku na príslušnom úseku činnosti. Tvorivá interpretácia umeleckého diela.

13. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Tvorivé riešenie úloh rozvoja vedy a techniky principiálne novým, originálnym spôsobom, ktoré si vyžaduje vysoko koncepcné a tvorivé myslenie a schopnosť analýzy veľmi zložitých problémov a syntetické myslenie s cieľom dosiah-

nuť značný kvalitatívny pokrok v danom odbore činnosti. Koordinovanie celoštátnych alebo medzištátnych systémov so širokými vonkajšími a vnútornými väzbami. Tvorivá príprava a naštudovanie umeleckého diela.

14. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a osobitný kvalifikačný predpoklad, ak je ustanovený osobitným predpisom.

Tvorivé a vedecké práce pri spracúvaní úplne nových nekompletných informácií s nadväznosťami medzi vednými odbormi, zamerané na vypracúvanie hypotéz, nových originálnych riešení s nešpecifikovanými výstupmi. Experimentálne alebo teoretické práce zamerané na získavanie nových poznatkov a ich prenášanie do praxe napríklad v oblasti medicíny alebo umenia.

**Príloha č. 2
k zákonu č. 553/2003 Z. z.**

**CHARAKTERISTIKY PLATOVÝCH TRIED PRE PRACOVNÉ ČINNOSTI REMESELNÉ,
MANUÁLNE ALEBO MANIPULAČNÉ S PREVAHOU FYZICKEJ PRÁCE
PRI VÝKONE PRÁCE VO VEREJNOM ZÁUJME**

1. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: neustanovujú sa.

Pomocné manipulačné práce podľa presných postupov a pokynov s bežnou fyzickou námahou a s bežnou zmyslovou záťažou.

2. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: neustanovujú sa.

Prípravné práce s bežnou zmyslovou záťažou, prípadne pomocné práce so zvýšenou fyzickou námahou alebo s rizikom pracovného úrazu. Obslužné rutinné, opakujúce sa práce so zodpovednosťou za vlastnú, jednoduchú, plne kontrolovanú prácu.

3. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: stredné vzdelanie.

Ucelené obslužné rutinné práce podľa daných postupov a prevádzkových režimov spojené s prípadnou hmotnou zodpovednosťou, so zvýšenou zmyslovou záťažou, s rizikom pracovného úrazu alebo s vysokou fyzickou námahou.

4. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: stredné vzdelanie.

Odborné rutinné práce vykonávané podľa rámcových pokynov a spravidla spojené s hmotnou zodpovednosťou, so zvýšenou zmyslovou záťažou a so zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť aj iných osôb. Organizovanie jednotlivých ľahko ovládateľných technologických procesov, prevádzkových procesov alebo iných procesov, alebo zariadení s určitou možnosťou úpravy postupu. Jednoduché individuálne remeselné práce.

5. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: stredné vzdelanie alebo úplné stredné vzdelanie.

Rôznorodé odborné rutinné práce spojené spravidla s vysokou hmotnou zodpovednosťou, so zvýšenou zmyslovou záťažou, s prípadnou osobnou zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť iných osôb, s presnými väzbami na ďalšie pracovné procesy. Organizovanie alebo zabezpečovanie chodu čiastkových úsekov prevádzkových procesov alebo zložitých zariadení s možnosťou volby postupu, spravidla spojené s vysokou zmyslovou záťažou a so zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť iných osôb. Zložité individuálne remeselné práce.

6. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: úplné stredné vzdelanie.

Ucelené odborné práce podľa rámcových postupov spojené spravidla s vysokou osobnou zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť iných osôb, s veľmi vysokou hmotnou zodpovednosťou alebo so zodpovednosťou za ľahko odstrániťné škody s početnými väzbami na ďalšie pracovné procesy. Organizovanie alebo operatívne zabezpečovanie chodu veľmi zložitých zariadení spravidla spojené so značnou psychickou záťažou a so zodpovednosťou za zdravie a životy širšieho okruhu ďalších osôb. Individuálne remeselné práce so značným podielom tvorivej invencie alebo individuálne remeselné vyskoooborné práce.

7. PLATOVÁ TRIEDA

Kvalifikačné predpoklady: úplné stredné vzdelanie.

Špeciálne odborné práce s možnosťou samostatnej voľby pracovného postupu spojené spravidla s vysokou osobnou zodpovednosťou za bezpečnosť a životy širokého okruhu osôb alebo so zodpovednosťou za spravidla neodstrániteľné škody, s väzbami na prácu iných pracovných kolektívov. Organizovanie alebo operatívne zabezpečovanie chodu súboru zložitých zariadení alebo prevádzkových procesov podľa všeobecných postupov, spravidla spojené s vysokou psychickou záťažou, so stresovými situáciami a so zodpovednosťou za škody vzniknuté činnosťou zvereného úseku. Individuálne tvorivé majstrovské remeselné práce.

ZÁKLADNÁ STUPNICA PLATOVÝCH TARÍF ZAMESTNANCOV PRI VÝKONE PRÁCE VO VEREJNOM ZÁUJME

(Sk mesačne)

Platový stupeň	Počet rokov praxe	Stupnica platových tarív podľa platových tried a platových stupňov													
		Platová trieda													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	do 2	5 180	5 300	5 480	5 720	6 130	6 610	7 160	7 750	8 500	9 010	9 560	10 150	10 840	11 650
2	do 4	5 360	5 490	5 680	5 940	6 370	6 880	7 450	8 070	8 850	9 380	9 950	10 560	11 290	12 130
3	do 6	5 540	5 680	5 890	6 160	6 620	7 140	7 750	8 380	9 190	9 750	10 340	10 980	11 730	12 610
4	do 9	5 720	5 880	6 090	6 390	6 860	7 410	8 040	8 700	9 540	10 110	10 730	11 390	12 180	13 090
5	do 12	5 900	6 070	6 290	6 610	7 100	7 680	8 330	9 020	9 890	10 480	11 120	11 810	12 620	13 570
6	do 15	6 080	6 260	6 500	6 830	7 350	7 950	8 620	9 340	10 240	10 850	11 510	12 220	13 070	14 050
7	do 18	6 270	6 450	6 700	7 050	7 590	8 210	8 920	9 650	10 580	11 220	11 910	12 640	13 510	14 520
8	do 21	6 450	6 640	6 910	7 270	7 840	8 480	9 210	9 970	10 930	11 590	12 300	13 050	13 960	15 000
9	do 24	6 630	6 830	7 110	7 490	8 080	8 750	9 500	10 290	11 280	11 960	12 690	13 470	14 400	15 480
10	do 28	6 810	7 030	7 310	7 720	8 320	9 020	9 790	10 610	11 630	12 320	13 080	13 880	14 850	15 960
11	do 32	6 990	7 220	7 520	7 940	8 570	9 280	10 090	10 920	11 970	12 690	13 470	14 300	15 290	16 440
12	nad 32	7 170	7 410	7 720	8 160	8 810	9 550	10 380	11 240	12 320	13 060	13 860	14 710	15 740	16 920

OSOBITNÁ STUPNICA PLATOVÝCH TARÍF PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A NIEKTORÝCH ĎALŠÍCH ZAMESTNANCOV

(Sk mesačne)

Platový stupeň	Počet rokov praxe	Stupnica platových tarív podľa platových tried a platových stupňov													
		Platová trieda													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	do 2	5 040	5 180	5 360	5 620	6 080	6 710	7 580	8 390	9 360	10 210	10 640	11 380	12 240	13 250
2	do 4	5 220	5 360	5 560	5 840	6 320	6 970	7 810	8 640	9 660	10 520	11 070	11 840	12 740	13 790
3	do 6	5 390	5 550	5 760	6 050	6 560	7 240	7 990	8 840	9 880	10 770	11 510	12 310	13 240	14 340
4	do 9	5 570	5 730	5 960	6 270	6 800	7 500	8 290	9 170	10 250	11 180	11 940	12 770	13 740	14 880
5	do 12	5 740	5 920	6 160	6 490	7 040	7 770	8 580	9 500	10 630	11 590	12 370	13 240	14 240	15 420
6	do 15	5 920	6 100	6 360	6 710	7 280	8 030	8 880	9 840	11 000	11 990	12 800	13 700	14 740	15 960
7	do 18	6 090	6 290	6 550	6 920	7 520	8 300	9 170	10 170	11 370	12 400	13 240	14 170	15 250	16 510
8	do 21	6 270	6 470	6 750	7 140	7 760	8 560	9 470	10 500	11 750	12 810	13 670	14 630	15 750	17 050
9	do 24	6 440	6 660	6 950	7 360	8 000	8 830	9 760	10 830	12 120	13 220	14 100	15 100	16 250	17 590
10	do 28	6 620	6 840	7 150	7 580	8 240	9 090	10 060	11 170	12 490	13 620	14 530	15 560	16 750	18 130
11	do 32	6 790	7 030	7 350	7 790	8 480	9 360	10 350	11 500	12 870	14 030	14 970	16 030	17 250	18 680
12	nad 32	6 970	7 210	7 550	8 010	8 720	9 620	10 650	11 830	13 240	14 440	15 400	16 490	17 750	19 220

**OSOBITNÁ STUPNICA PLATOVÝCH TARÍF UČITEĽOV VYSOKÝCH ŠKÔL, VÝSKUMNÝCH
A VÝVOJOVÝCH ZAMESTNANCOV A ZDRAVOTNÍCKYCH ZAMESTNANCOV**

(Sk mesačne)

Platový stupeň	Počet rokov praxe	Stupnica platových tarív podľa platových tried a platových stupňov													
		Platová trieda													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	do 2	4 800	4 980	5 230	6 810	7 340	7 940	8 610	9 980	11 550	13 540	14 530	15 580	16 750	18 100
2	do 4	4 970	5 160	5 420	7 070	7 630	8 260	8 960	10 390	12 020	14 090	15 120	16 220	17 440	18 840
3	do 6	5 130	5 340	5 620	7 340	7 920	8 580	9 310	10 800	12 500	14 650	15 720	16 850	18 120	19 580
4	do 9	5 300	5 520	5 810	7 600	8 210	8 900	9 670	11 200	12 970	15 200	16 310	17 490	18 810	20 320
5	do 12	5 470	5 700	6 010	7 860	8 500	9 220	10 020	11 610	13 440	15 750	16 910	18 130	19 490	21 060
6	do 15	5 640	5 880	6 200	8 130	8 790	9 540	10 370	12 020	13 910	16 310	17 500	18 770	20 180	21 800
7	do 18	5 800	6 050	6 400	8 390	9 090	9 860	10 720	12 430	14 390	16 860	18 100	19 400	20 860	22 550
8	do 21	5 970	6 230	6 590	8 660	9 380	10 180	11 070	12 840	14 860	17 420	18 690	20 040	21 550	23 290
9	do 24	6 140	6 410	6 790	8 920	9 670	10 500	11 420	13 250	15 330	17 970	19 290	20 680	22 230	24 030
10	do 28	6 310	6 590	6 980	9 180	9 960	10 820	11 780	13 650	15 800	18 520	19 880	21 320	22 920	24 770
11	do 32	6 470	6 770	7 180	9 450	10 250	11 140	12 130	14 060	16 280	19 080	20 480	21 950	23 600	25 510
12	nad 32	6 640	6 950	7 370	9 710	10 540	11 460	12 480	14 470	16 750	19 630	21 070	22 590	24 290	26 250

**Príloha č. 6
k zákonu č. 553/2003 Z. z.**

ROZPÄTIA PERCENTUÁLNEHO PODIELU Z PLATOVEJ TARIFY NAJVYŠŠIEHO PLATOVÉHO STUPŇA PRÍSLUŠNEJ PLATOVEJ TRIEDY NA ÚČELY URČENIA PRÍPLATKU ZA RIADENIE (§ 8)

Stupeň riadenia	Pôsobnosť zamestnávateľa			
	celoštátnej	krajská (regionálna)	okresná	miestna
Magistrát hlavného mesta Bratislavky, Magistrát mesta Košíc	obce nad 50 000 obyvateľov	obce od 10 000 do 50 000 obyvateľov	obce do 10 000 obyvateľov	
I.	12 – 50	12 – 42	12 – 40	12 – 38
II. a	10 – 40	10 – 34	10 – 32	10 – 30
b	8 – 32	8 – 28	8 – 26	8 – 24
III.	6 – 26	6 – 24	6 – 22	6 – 20
IV.		3 – 20		

Stupeň riadenia:

- I. – vedúci zamestnanec, ktorý je štatutárnym orgánom,
- II. a – vedúci zamestnanec, ktorý zodpovedá za zverený úsek činnosti zamestnávateľa a zastupuje štatutárny orgán v čase jeho neprítomnosti v celom rozsahu jeho práv a povinností a ktorý riadi viac útvarov; riadenie viacerých útvarov sa nevyžaduje u vedúceho zamestnanca v organizácii s inou organizačnou štruktúrou, t. j. vedúci zamestnanec na II. a stupni riadenia riadi aspoň jedného vedúceho zamestnanca na IV. stupni riadenia alebo priamo riadi podriadených zamestnancov,
- II. b – vedúci zamestnanec, ktorý zastupuje štatutárny orgán v rámci zvereného úseku činnosti zamestnávateľa, prednosta mestského úradu, prednosta obecného úradu, a ktorý riadi viac útvarov; riadenie viacerých útvarov sa nevyžaduje u vedúceho zamestnanca v organizácii s inou organizačnou štruktúrou, t. j. vedúci zamestnanec na II. b stupni riadenia riadi aspoň jedného vedúceho zamestnanca na IV. stupni riadenia alebo priamo riadi podriadených zamestnancov,
- III. – vedúci zamestnanec, ktorý riadi viac útvarov,
- IV. – vedúci zamestnanec, ktorý priamo riadi prácu podriadených zamestnancov.

**Príloha č. 7
k zákonu č. 553/2003 Z. z.**

**ZOZNAM ČINNOSTÍ, PRI KTORÝCH VYKONÁVANÍ PATRÍ PRÍPLATOK
ZA PRÁCU V ŠTAŽENOM A ZDRAVIU ŠKODLIVOM PRACOVNOM PROSTREDÍ**

I. skupina

A. PROFESIONÁLNE INFÉKCIE

1. Vyšetrovanie a ošetrovanie chorých s infekčnými chorobami a nosičov choroboplodných zárodkov v zariadeniach na liečenie ostatných nákaz neuvedených v II. skupine (ďalej len „ostatná nákaza“).
2. Odber biologického materiálu od chorých s infekčnými chorobami spôsobenými ostatnými nákazami a od nosičov choroboplodných zárodkov vrátane spracovania týchto materiálov v laboratóriách.
3. Manipulácia s bielizňou pred dezinfekciou v ambulantných a lôžkových zariadeniach na liečenie ostatných nákaz.
4. Ošetrovanie laboratórnych zvierat infikovaných ostatnými nákazami.
5. Práca v mikrobiologických, imunologických a ďalších laboratóriách na diagnostiku ostatných nákaz vrátane dekontaminácie a umývania skla.
6. Overovanie vrátane mikrobiologickej kontroly nových kultivačných diagnostických pôd a biochemických testov (setov) zameraných na ostatné nákazy.
7. Bakteriologická, sérologická a imunologická príprava antigénov, očkovacích látok a autovakcín proti ostatným nákazám.
8. Profesionálne epidemiologické, epizootologické, zoologické, entomologické a ekologické vyšetrovanie vrátane vykonávania a kontroly opatrení v ohnísku ostatných nákaz.
9. Vyšetrovanie a ošetrovanie vrátane odberu a spracovania biologického materiálu u chorých liečených na komplikácie spôsobené infekčným činiteľom po imunosupresívnej liečbe tak bakteriálneho, ako aj vírusového pôvodu alebo chorých s infekčnými komplikáciami nádorových ochorení tak bakteriálneho, ako aj vírusového pôvodu.
10. Vyšetrovanie a ošetrovanie vrátane odberu a spracovania biologického materiálu u pacientov na jednotkách intenzívnej starostlivosti, koronárnych jednotkách, v resuscitačných oddeleniach a im na roveň postavených lôžkových zariadeniach.
11. Ošetrovanie a vyšetrovanie vrátane odberu a spracovania biologického materiálu spravidla v lôžkových oddeleniach s imobilnými alebo dlhodobo na lôžko pripútanými pacientmi, ako sú napr. chorí po prekonanom ikte, s rozsiahlymi popáleninami, gerontopsychiatrickí pacienti, chorí v liečebniach pre dlhodobo chorých a podobne.
12. Manipulácia s bielizňou pred jej dezinfekciou vo všetkých ambulanciách a lôžkových zariadeniach, kde dochádza ku kontaminácii bielizne infekčným materiálom, krvou a iným biologickým materiálom.
13. Prevoz infekčne chorých vrátane dezinfekcie vozidiel.
14. Ošetrovanie a vyšetrovanie vrátane odberu a spracovania biologického materiálu u chorých s kožnými chorobami bakteriálneho, mykotického alebo parazitárneho pôvodu vrátane manipulácie s kontaminovanou bielizňou.
15. Práce v zariadeniach, v ktorých sa zvyčajne poskytuje príplatok za práce, pri ktorých nedochádza k stálemu (opakovanejmu) a priamemu styku s pacientmi alebo biologickým materiálom, ale tento kontakt nemožno vylúčiť. Udržbárske, pomocné a administratívne práce, odvoz odpadkov z týchto pracovísk, upratovacie práce a podobne.
16. Vybrané práce v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva hemodialýza, ako aj vybrané práce v pooperačných izbách, pri ktorých nedochádza k stálemu (opakovanejmu) a priamemu styku s pacientmi alebo biologickým materiálom, ale tento kontakt nemožno vylúčiť (napr. komplexná údržba zdravotníckej techniky, demineralizačná stanica a podobne, práce diétnych sestier spojené s prípravou stravy a s manipuláciou so stravou vrátane prevažovania zvyškov stravy u pacientov s bilančnými diétami, poradenská a psychologická služba vrátane spracovania písomných materiálov z hemodialyzáčných oddelení, umývanie riadu a upratovacie práce na týchto pracoviskách a podobne).
17. Práce spojené s chirurgickými výkonmi s použitím mimotelového obehu vrátane inštrumentácie a ďalších pomocných prác v operačnej sále (napr. v kardiochirurgii, cievnej chirurgii, pri transplantáciách a podobne).

18. Laboratórne spracovanie biologických materiálov z gastroenterologických pracovísk, t. j. najmä krvi, žalúdkovo-vého a duodenálneho obsahu, žlče, pankreatickej šťavy, stolice a tkanivových biopsií, vrátane pomocných, obslužných a upratovacích prác na týchto pracoviskách.

19. Laboratórne práce spojené s dôkazom patogénnych mikroorganizmov alebo ich toxínov a práce spojené s dôkazom endo- a ekoparazitov v materiáli, ktorý bol nimi kontaminovaný alebo ktorý je z kontaminácie podozrivý (napr. práce v laboratóriach na dokazovanie mykotoxínov, pri overovaní dezinfekčných a dezinsekčných metód a podobne).

20. Zvoz infekčného materiálu (napr. do laboratórii) vrátane prípravných a pomocných prác s tým spojených, ako i dezinfekcia dopravných prostriedkov.

21. Výskumné a rutinné práce vrátane diagnostických prác pri nemikrobiologických vyšetreniach a chemických, biochemických, histologických, biofyzikálnych, hematologických, toxikologických, imunologických a iných analýzach v laboratóriach na spracovanie biologického materiálu, pričom je riziko kontaminácie tohto materiálu patogénnymi mikroorganizmami a ich toxínmi (napr. práce spojené so spracovaním krvi a kejkoliek provenience, tkanív, buniek, stolice, hnisu, mozgovomiechového moku, punktátov, sekrétov, exkrétov a podobne, ale aj biologických odpadových vôd).

22. Práce spojené so sústavným vykonávaním odberov krvi a ďalších biologických materiálov.

23. Experimentálne a rutinné práce s bunkovými kultúrami, ak nejde o práce hodnotené priplatkom vyššieho stupňa.

24. Pomocné a laboratórne práce na anatomických, patologicko-anatomických súdnolekárskych pracoviskách a ďalších podobných pracoviskách, pri ktorých nedochádza k pravidelnému (opakovanému) a priamemu styku s telami mŕtvych.

25. Odbory materiálov od kadaveróznych darcov.

26. Vykonávanie a kontrola vykonávania dezinsekcii, dezinfekcie a deratizácie.

27. Práce v mechanicko-biologickej čistiacej stanici odpadových vôd.

28. Práce v spaľovniach pevných odpadov.

29. Čistenie žúmp, kalových nádrží a ďalších zariadení na tuhý a tekutý odpad bez vstupu do kalového priestoru vrátane odberov vzoriek týchto materiálov na laboratórne vyšetrenie.

30. Práce s tkanivami a orgánmi laboratórnych zvierat, ktoré predtým neboli zbavené špecifických a nešpecifických patogénnych zárodkov, ktorých sú nositeľmi.

31. Vyšetrovanie a ošetrovanie veľkých laboratórnych zvierat (psy, opice a podobne) pred zaradením do experimentu v karanténnych oddeleniach vrátane odberov biologického materiálu a orgánov pri vykonávaní pitiev týchto zvierat.

B. IONIZUJÚCE ŽIARENIE A NEIONIZUJÚCE ŽIARENIE

1. Preprava rádioaktívnych látok, napr. rádiofarmák, rádioaktívnych surovín, jadrového paliva v transportných obaloch.

2. Štrukturálna a spektrálna analýza látok röntgenovým žiareniom, neutrónmi a elektrónmi na difraktometroch, spektrometroch a röntgenofluorescenčných analyzátoroch.

3. Nedeštruktívna priemyselná gamadefektoskopia vykonávaná výlučne na stabilných defektoskopických pracoviskách pomocou röntgenových prístrojov a uzavretých gama žiaričov.

4. Práce na priemyselných pracoviskách s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi mimo kontrolovaného pásma, montáž, demontáž a dozimetrická kontrola priemyselných rádioizotopových indikačných zariadení.

5. Práce na pracoviskách s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi vykonávané mimo kontrolovaného pásma pracoviska.

6. Pranie pracovných odevov a bielizne z pracovísk s rádioaktívnymi látkami a manipulácia s touto bielizňou a odevmi pred praním.

7. Práce pri výskume a overovaní nových metód na meranie ionizujúceho žiarenia, práce pri ciachovaní a kalibrácií dozimetrických prístrojov.

8. Práce na stomatologických röntgenových pracoviskách pri snímkovaní pacientov.

9. Práce pri snímkovaní pacientov na rádiodiagnostických pracoviskách vykonávaných výlučne z obsluhovne pomocou diaľkovo ovládaných rtg prístrojov, bez prítomnosti vyšetrujúceho vo vyšetrovni.

10. Práce na rádioterapeutických pracoviskách pri používaní röntgenových prístrojov, uzavretých rádioaktívnych žiaričov a lineárnych urýchľovačov, vykonávané výlučne z obsluhovne pomocou diaľkovo ovládaných prístrojov.

11. Práca kvalifikovaného experta pri dozore, kontrole a meraní na rizikových pracoviskách zaradených do I. skupiny.
12. Práce s lasermi triedy II a nižšej, používanými na chirurgické zákroky.
13. Práce pri dozore, kontrole a meraní laserov.
14. Práce s impulznými typmi laserov s vysokými a s veľmi vysokými výkonomi, napr. v rádiolokácii, pri geodetickej a geofyzikálnych meraniach, analýzach mikroskopicky malých vzoriek, zábleskovej fotolóze, základnom výskume a ďalších špecializovaných prácach s podmienkou použitia prostriedkov na ochranu zdravia prevyšujúcich triedu III a) podľa Úpravy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 20/1982 Vestnika Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky o hygienických zásadách pre prácu s lasermi.
15. Práce pri dozore, kontrole a meraní elektromagnetického poľa s vysokou a veľmi vysokou frekvenciou.
16. Experimentálne práce pri štúdiu biologickej účinkov elektromagnetického poľa s vysokou a veľmi vysokou frekvenciou.
17. Výskumné a vývojové práce v obrazovej a reprodukčnej technike pri nastavovaní, skúšaní a opravách prototypov a funkčných vzorov obrazovky, ktorá je zdrojom ionizujúceho žiarenia.
18. Práce pri zabezpečovaní opatrení spojených s likvidáciou radiačných udalostí.

C. CHEMICKÉ KARCINOGENY

1. Vykonávanie analýz karcinogénov a mutagénov (látok s genotoxickým účinkom) a testov genotoxického účinku týchto látok.
2. Testovanie mutagénnych účinkov chemických látok vrátane vyšetrovania napr. periférnych lymfocytov u pracovníkov pracujúcich s rizikom týchto látok.
3. Obsluha sterilizátorov využívajúcich plynné látky (etylénoxid, formaldehyd).
4. Rutinné a výskumné práce spojené s prípravou a aplikáciou cytostatík na pracoviskách, kde chemoterapia je liečebnou disciplínou iba zriedka. Týka sa to tak prípravy (riedenia) cytostatík, ako aj ošetrovania pacientov liečených cytostatíkami a manipulácie s bielizňou a exkréimi týchto pacientov, ktoré sú kontaminované biodegradačnými alebo aktivovanými bioproduktmi liečby cytostatíkami.
5. Rutinné a výskumné práce, pri ktorých sa používajú látky typu akrylonitril, diazometán, epichlórhydrín, etylénoxid a podobne.

D. CHEMICKÉ ŠKODLIVINY

1. Odber a spracovanie materiálu na biologickej expozičné testy.
2. Odber vzoriek pracovného ovzdušia a biologickejho materiálu na pracoviskách s následným spracovaním odoberaných vzoriek.
3. Vykonávanie dozoru na pracoviskách s výskytom chemických škodlivín a prachu, sledovanie zdravotného stavu a odber s následným spracovaním vzoriek ovzdušia v laboratóriách, najmä na určenie chemických škodlivín a prasnosti a ich vplyvu na zdravie.
4. Vykonávanie zdravotného dozoru nad prácami vykonávanými na pracoviskách s výskytom chemických škodlivín a prasnosti.
5. Práce spojené s inhalačnými pokusmi v plynových komorách vrátane odberu biologickejho materiálu a vzoriek ovzdušia a vyšetrovania zdravotného stavu osôb s cieľom určiť vzťah medzi koncentráciami látok v ovzduší, ich metabolitov v biologickom materiáli a zdravotným stavom.
6. Príprava vzoriek prachu na testovanie fibrinogénnej aktivity.
7. Práce anesteziologických tímov pri poskytovaní celkovej anestézie pri anestéziách plynnými anestetikmi alebo parmi kvapalných anestetik (napr. halotán, éter, oxid dusný, cyklopropán) a ďalšie práce v anesteziologicko-resuscitačných oddeleniach pri poskytovaní anestézie.
8. Práce v toxikologickom, chemickom, fyzikálno-chemickom a biologickom alebo inom skúšobnom laboratóriu pri kvalitatívnych a kvantitatívnych rozboroch vrátane prípravy vzoriek na analýzu za predpokladu, že analyzovaná látka je pre človeka nebezpečná a práca s ňou si z tohto dôvodu vyžaduje vysokú odbornosť a dodržiavanie náročných preventívnych opatrení vrátane používania osobných ochranných pracovných prostriedkov (napr. chemické analýzy takých zlúčení v laboratóriách na kontrolu liečiv, chemické analýzy látok neznámeho zloženia, pri ktorých možno dôvodne predpokladať, že majú vlastnosti takých zlúčení, chemické analýzy cytostatík, hadích jedov, hormónov, substancií antibiotík, živých vakcín a podobne).
9. Testovanie toxicity látok s neznámymi účinkami na laboratórnych zvieratách vrátane ošetrovania týchto zvierat a analyticko-chemického, biochemického, toxikologického a histologického spracovania materiálov z nich.

10. Práce spojené s priamym kontaktom s nevytvrdenými živicami (akrylátmi), so vznikom prašnosti ľažkých kovov a prašnosti oxidu kremičitého pri čistení zdrsňovaním.

11. Laminovanie podľa sadrového alebo dreveného modelu.

12. Miešanie fenoplastických živíc a ich ručné nanášanie na sklenú priadzu.

13. Príprava bežných, peľových, bakteriálnych, plesňových, prípadne iných alergénov a práce spojené s inhalačnými pokusmi v plynových komorách, najmä pri vykonávaní provokačných inhalačných testov.

14. Práce v poloprevádzkových podmienkach pri základnom i aplikovanom výskume a vývoji, výrobe, spracovaní a úprave, ručnej manipulácií pri skladovaní, delení a balení látok, ak suroviná, polotovar, resp. hotový výrobok sú jedovaté a práca v týchto podmienkach je spojená s rizikom profesionálnej subakútnej a subchronickej otravy.

15. Práce v laboratóriách (chemických, fyzikálno-chemických, biochemických atď.) pri výskume a rozboroch vrátane prípravy vzoriek za predpokladu, že analyzovaná, spracúvaná alebo vyrábaná látka je jedovatá.

E. FYZIKÁLNE VPLYVY

1. Opracúvanie zubných náhrad z tvrdého materiálu spojené s jednostranným a nadmerným zaťažením rúk, pričom celkový čas práce spojený s preťažovaním malých svalových skupín ruky nepresahuje 50 % pracovného času.

2. Čistenie, vyklepávanie kotlového kameňa, čistenie odlučovačov popolčeka, komínového kanála, kotlov a podobne.

3. Zhotovovanie sklárskych výrobkov na kahane a sklárskom sústrahu (napríklad destilačné kolóny a podobne).

4. Búranie a opravy výmurovky kotlov a pecí a ľahových kanálov bezprostredne po odstavení za tepla.

5. Obsluha výsyppky a vyberanie škváry a popola v uzavretých priestoroch pod kotlom.

6. Práce vykonávané v prostredí nadmerného hluku, kde ekvivalentná hladina hluku pre osemhodinový pracovný čas je vyššia ako 90 dB (A).

7. Práce s materiálmi, ktoré obsahujú azbest.

II. skupina

A. PROFESIONÁLNE INFEKCIE

1. Vyšetrovanie a ošetrovanie chorých na infekčné choroby a nosičov choroboplodných zárodkov vrátane odberu materiálu na laboratórne vyšetrenie na pracoviskách s prevahou nákaz:

1. 1. anaeróbymi klostrídiami,
1. 2. antraxom,
1. 3. brucelózou,
1. 4. brušným týfusom a paratyfusom,
1. 5. cytomegalovírozou – CM vírusom,
1. 6. vírusom Epsteina-Barrovej,
1. 7. entamoebou dyzentérie,
1. 8. legionellami,
1. 9. leprou,
- 1.10. ľudskými retrovírusmi vrátane HIV, vírusom SV 40,
- 1.11. morom,
- 1.12. cholerou,
- 1.13. multirezistentnou infekciou,
- 1.14. mykoplasmami,
- 1.15. onkogénnymi ľudskými vírusmi typu DNA, RNA,
- 1.16. opičími a ľudskými herpetickými vírusmi,
- 1.17. orgánovými mykózami,
- 1.18. pasturelózou,
- 1.19. pomalými vírusovými infekciami,
- 1.20. syfilisom,
- 1.21. psitakózou a ornitózou,
- 1.22. retrovírusmi,
- 1.23. rickettsiázami vrátane Q-horúčky,
- 1.24. toxoplazmózou,
- 1.25. tuberkulózou,
- 1.26. vírusovými hemoragickými horúčkami vrátane vírusu Marburg a Ebola,
- 1.27. vírusmi hepatítid všetkých skupín,

1.28. vírusmi vyvolávajúcimi zápaly centrálnej nervovej sústavy vrátane besnoty,
1.29. vírusom lymfocytárnej choriomeningitídy (LCMV),
1.30. Weilovou chorobou,
1.31. spôsobenými bakteriálnymi toxínmi,
1.32. spôsobenými mykotickými toxínmi
(ďalej len „uvedená nákaza“).

2. Výskum alebo vývoj, mikrobiologická kontrola a overovanie nových diagnostických pôd a biochemických testov zameraných na diagnostiku niektorých z uvedených nákaz.

3. Práce so živými kmeňmi mikroorganizmov, prípadne ich toxínmi v laboratóriach vykonávajúcich štúdium ich vlastností, izoláciu kmeňov na prípravu antigénov a očkovacích látok, ak ľažiskom práce sú uvedené nákazy.

4. Práce pri dezinfekcii a dezinsekcií, dekontaminácii a umývaní skla, manipulácia s bielizňou a jej pranie a podobne v infekčných oddeleniach zdravotníckych a veterinárnych zariadení a ústavov a diagnostických pracovísk s ľažiskom uvedených nákaz.

5. Vykonávanie a kontrola dezinfekcie, dezinsekcii a deratizácie s ľažiskom rizika uvedených nákaz.

6. Prevoz infekčne chorých osobitnými útvarmi záchrannej služby vrátane dezinfekcie vozidiel s ľažiskom rizika uvedených nákaz.

7. Práce pri vykonávaní dezinfekcie, dezinsekcii a deratizácie v zariadeniach, v ktorých boli ošetrovaní chorí alebo vykonávané akékoľvek ďalšie práce (laboratórne vrátane prác so zvieratami a podobne) s výskytom uvedených nákaz.

8. Rutinné a výskumné práce vrátane diagnostických v mikrobiologických a imunologických laboratóriach správajúcich vzorky s výskytom uvedených nákaz a práce pri ošetrovaní laboratórnych zvierat infikovaných niektorou z uvedených nákaz.

9. Výskumné a rutinné práce vrátane diagnostických prác pri nemikrobiologických vyšetrovaniach a chemických, biochemických, biofyzikálnych, hematologických, toxikologických, imunologických, histologických a iných analýzach v laboratóriach na spracovanie biologického materiálu, prípadne vrátane vyšetrovania a ošetrovania laboratórnych zvierat, ak ide o vzorky z pracovísk s ľažiskom uvedených nákaz.

10. Vyšetrovacie, prípravné a pomocné práce vrátane manipulácie s telami mŕtvych v patologických a súdnolekárskych oddeleniach v prípadoch predchádzajúceho ochorenia niektorou z uvedených nákaz.

11. Rutinné a výskumné práce s laboratórnymi zvieratami umelo infikovanými uvedenými nákazami.

12. Práce pri likvidácii produkčných a laboratórnych zvierat infikovaných niektorou z uvedených nákaz.

13. Manipulácia s bielizňou a jej pranie, dekontaminácia a umývanie skla v prostredí, prevádzkach a zariadeniach s ľažiskom uvedených nákaz.

14. Práce pri profesionálnom epidemiologickom vyšetrovaní vrátane vykonania a kontroly opatrení v ohnísku niektorou z uvedených nákaz.

15. Experimentálne a výskumné práce so živými kmeňmi patogénnych mikroorganizmov uvedených nákaz a ich toxínmi pri štúdiu účinnosti dezinfekčných látok pre zdravotníku, veterinárnu a experimentálnu prácu a pri vykonávaní a kontrole dezinfekcie v zdravotníckej a veterinárnej praxi.

16. Výroba a výskum bakteriálnych a vírusových vakcín, antigénov, suspenzií, bakteriálnych lyzátov a bakteriofágov; práce s kmeňmi, očkovanie a kultivácia všetkých druhov, izolácia kultúr, príprava toxínov a práce s nimi, priesmyrne spracovanie veľkého množstva vírusov, očkovanie a preočkovanie vírusov, homogenizácia a lyofilizácia; obsluha výrobných zariadení a skúšky kvality pri výskume a výrobe vírusových a bakteriálnych vakcín a ostatných produktov.

17. Spracovanie linií ľudských a opičích transformovaných heteroploidných buniek nádorového charakteru, práce s týmito kultúrami, príprava a udržiavanie vírusov.

18. Kultivácia a s ňou spojené komplexné spracovanie ľudských buniek a ľudských nádorových buniek infikovaných ľudskými onkogénnymi vírusmi DNA, RNA a onkogénmi vrátane prípadného prídavku onkogénnych vírusov v bunkových kultúrach.

19. Výskumné práce spojené s využitím bunkových kultúr na kultiváciu pôvodcov vírusových ochorení centrálnej nervovej sústavy.

20. Výroba a výskum monoklonálnych protilátok; práca s patogénnymi mikróbmi a vírusmi, imunizácia zvierat, ošetrovanie infikovaných zvierat, príprava antigénov z nádorových tkanív, práca s potenciálne patogénnymi ľudskými sérami, kultivácia buniek cicavcov potenciálne obsahujúcich mikrobiálne a vírusové patogény, prípadne onkogénne vírusy.

21. Práce so vstupnými plazmatickými materiálmi a kontrola ich kvality, izolačné a frakcionačné postupy a lyofilizácia plazmatických materiálov a ďalšie obdobné práce pri výrobe a výskume krvných derivátov na báze ľudských plazmatických materiálov.

22. Štúdium preparátov proti spektru vírusov na tkanivových kultúrach, kuracích embryách a na zvieratách.

23. Ošetrovanie opíc v karanténe a práca s nimi.

24. Spracovanie orgánov opíc na primárne kultúry buniek a experimentálne a rutinné práce s týmito kultúrami.

25. Spracovanie opičej krvi a práca s opičími krvinkami pri sérologickom testovaní a prevádzkovej kontrole vírusových vakcín.

26. Vyšetrovanie a ošetrovanie chorých v hemodialyzačných jednotkách intenzívnej starostlivosti po vykonaných transplantáciách, retransplantáciách a kardiochirurgických výkonoch vrátane odberov a spracovania materiálov na laboratórne vyšetrenie, t. j. práce spojené s priamym a stálym kontaktom s pacientmi a biologickým materiálom.

27. Vykonávanie liečebnej telesnej výchovy na hemodialyzačných pracoviskách.

28. Spracovanie vzoriek krvi z hemodialyzačných oddelení.

29. Práce na špecializovaných gastroenterologických pracoviskách [diagnostické a terapeutické metódy digestívnej endoskopie, biopatické vyšetrenie zažívacieho ústrojenstva (trubice), pečene, pankreasu, funkčné vyšetrenia spojené so sondážou a odberom žalúdočného a duodenálneho obsahu, pankreatickej šťavy a stolice] vrátane črevných výplachov v prevádzkach prírodných liečebných kúpeľov.

30. Obsluha spaľovacej pece pri likvidácii uhynutých veľkých infikovaných produkčných a pokusných zvierat (napr. kone, hovädzí dobytok, barany).

31. Práce zdravotníkov a veterinárnych pracovníkov pri priamom styku s infekčným materiálom a predmetmi vrátane odpadu v asanačných ústavoch, kafiliériach, veterinárnych prosektrúrach a podobne.

32. Rozplňovanie, namrazovanie a lyofilizácia infekčných materiálov.

33. Vyšetrovanie a ošetrovanie chorých v špecializovaných infekčných oddeleniach nemocníc a liečební na liečenie vzácných, cudzokrajných a málo známych ochorení s technicky zložito zabezpečiteľnou ochranou pred nákazou, vyšetrovanie a ošetrovanie osôb vracajúcich sa z tropických a subtropických krajín.

34. Prípravné, pomocné a vyšetrovacie práce v pitevniah vrátane manipulácie s telami mŕtvych a v mikrobiologickej a imunologických laboratóriach anatomických, patologicko-anatomických a súdnolekárskych pracovísk.

35. Práce spojené s priamym a stálym kontaktom s telami mŕtvych.

36. Čistenie žúmp, kalových nádrží a ďalších zariadení na tuhý a tekutý odpad so vstupom do kalového priestoru vrátane odberov vzoriek týchto materiálov na laboratórne vyšetrenie.

37. Ničenie myší a potkanov (deratizácia) v priechodných stokách.

B. IONIZUJÚCE ŽIARENIE A NEIONIZUJÚCE ŽIARENIE

1. Nedeštruktívna priemyselná gamadefektoskopia vykonávaná na prechodných defektoskopických pracoviskách pomocou röntgenových prístrojov a uzavretých gama žiaričov.

2. Práce pri výrobe rádioaktívnych žiaričov, kontrola tesnosti uzavretých rádioaktívnych žiaričov, montáž a demontáž uzavretých žiaričov do ochranných tieniacich krytov, prepravných obalov, práce v centrálnom sklede rádioaktívnych žiaričov.

3. Práce na pracoviskách s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi vykonávané v kontrolovanom pásme pracoviska.

4. Aplikácia rádioaktívnych látok pacientom pri liečbe a diagnostike otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi v zdravotníckych zariadeniach, ošetrovanie pacientov s aplikovanými rádionuklidmi.

5. Práce s röntgenovým stimulátorom pri plánovaní rádioterapie, práca s uzavretými žiaričmi pri vnútrodutinovej, vnútrotkanivovej a povrchovej aplikácii rádioaktívnych žiaričov vrátane prípravy žiaričov a obsluhy pacientov.

6. Manipulácia s rádioaktívnymi odpadmi, obsluha zariadení na spracovanie tuhých, kvapalných a plynných odpadov napríklad nalisovaním, spaľovaním, separáciou, zahustením, koncentráciou a podobne a dekontaminácia zariadení a pracovných priestorov na pracoviskách s rádioaktívnymi látkami zaradenými do II. skupiny.

7. Používanie röntgenových prístrojov na snímkovanie pacientov na lôžku a v operačných sálach.

8. Práce s pojazdnými röntgenovými prístrojmi v operačných sálach pri chirurgických výkonoch.

9. Špeciálne rádiodiagnostické vyšetrenia a práce pri vyšetrovaní pacientov na rádiodiagnostických pracoviskách vykonávané pomocou skiaskopie, ktoré si vyžadujú prítomnosť vyšetrujúceho vo vyšetrovni.

10. Oprava, skúšanie a testovanie röntgenových prístrojov a vykonávanie skúšok ich kvality.

11. Práca kvalifikovaného experta pri dozore, kontrole a meraní na pracoviskách s rizikovou prácou.

12. Práca na pracoviskách, kde dlhodobá priemerná objemová aktivita radónu v ovzduší prekračuje hodnotu 1 000 Bq/m³.

13. Základný a aplikovaný výskum, vývojové a ďalšie práce pri riadení, prevádzke, obsluhe a údržbe urýchľovačov častic, školných reaktorov a neutrónových generátorov.

14. Výskumné a experimentálne práce na zvieratách s rádioaktívnymi látkami, aplikácia rádionuklidov zvieratám a ošetrovanie zvierat s aplikovanými rádionuklidmi.

15. Práce zamestnancov štátnych zdravotných ústavov pri výkone štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.

16. Práce s pulzovými generátormi s veľmi vysokými frekvenciami a s priemernou výkonovou hustotou od 6 do 10 mW cm⁻² stredného výkonu pri osemhodinovom pracovnom čase.

17. Nastavovanie pulzových laserov a rezacích laserových jednotiek.

C. CHEMICKÉ KARCINOGENY

1. Činnosti na pracoviskách spojené s odberom s následným spracovaním vzoriek ovzdušia a biologického materiálu na pracoviskách, kde sa vyrábjajú alebo spracúvajú preukázané a podozrivé chemické karcinogény pre človeka, a na pracoviskách s rizikom chemickej karcinogenity pre človeka podľa Úpravy Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 4/1985 Vestníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky o hygienických zásadách pri práci s chemickými karcinogénmi.

2. Rutinné a výskumné práce spojené s prípravou a aplikáciou cytostatík na onkologických, prípadne ďalších pracoviskách, kde chemoterapia je stálou liečebnou disciplínou, vrátane prípravy a riedenia cytostatík, ošetrovania pacientov liečených cytostatikami a manipulácie s bielizňou a exkrémiemi týchto pacientov, ktoré sú kontaminované bio-degradačnými alebo aktivovanými bioproduktmi liečby cytostatikami.

3. Kultivácia a s ňou spojené komplexné spracovanie ľudských buniek vrátane prípadného prídavku chemických karcinogénov v bunkových kultúrach.

4. Podávanie látok s preukázaným karcinogénym a mutagénnym účinkom alebo látok, pri ktorých možno takýto účinok predpokladať, pokusným zvieratám, odber biologického materiálu od týchto zvierat a jeho biochemické a analytickochemické spracovanie na špecializovaných pracoviskách.

5. Rutinné a výskumné práce, pri ktorých sa používajú látky typu benzidín, vinylchlorid, 4-aminobifenyl, 2-naftylamin, 6-mocný chróm a podobne.

D. CHEMICKÉ ŠKODLIVINY

1. Výkon štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách s výskytom chemických a fyzikálnych škodlivín zaradených do kategórie 3 a 4 podľa Pokynu č. 13/1986 Vestníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky na vykonávanie hygienického dozoru na pracoviskách a vyhlasovanie rizikových prác.

2. Práce s vysokorizikovými chemickými škodlivinami, ktoré sú klasifikované ako mimoriadne nebezpečné jedy, vykonávané v úzkom kontakte s nimi, kde výkon práce je podmienený náročnou odbornou prípravou, individuálnou fyziologickou a psychologickou spôsobilosťou a vysokými požiadavkami na dôsledné dodržiavanie zásad ochrany zdravia a bezpečnosti práce.

E. FYZIKÁLNE VPLYVY

1. Práce v pretlakových (hyperbarických) komorách.

2. Opracúvanie zubných náhrad z tvrdého materiálu spojené s jednostranným a nadmerným zaťažením rúk, pričom celkový čas práce spojený s preťažením malých svalových skupín ruky presahuje 50 % pracovného času.

3. Práce pilotov a posádok vrtuľníkov.